

dinamica percepțiilor cu privire la mediul social, economic și politic

Republica Moldova [2016-2018]

noiembrie 2018

raport prezentat de:

Doru Petruți – doru.petruti@imas.md

www.imas.md

imas

metodologie

eșantionare:

stratificat, probabilist, tri-stadial;

volum eșantion:

1475 respondenți, 18 ani și peste;

criterii de stratificare:

12 unități administrativ-teritoriale (UAT). mediu rezidențial (urban-rural). mărimea localităților urbane (3 tipuri). tipul localităților rurale (centru de comună/sat aparținător);

stadii de randomizare:

localitatea (114 localități selectate), gospodăria, persoana;

reprezentativitatea:

eșantionul este reprezentativ pentru populația adultă a Republicii Moldova, exclusiv Transnistria;
eroarea maximă de eșantionare este de $\pm 2.5\%$;

interviurile:

au fost realizate la domiciliile respondenților de către 82 operatori din rețeaua [imas], în limbile română și rusă;

perioada de culegere a datelor pentru ultimul sondaj prezentat:

20 octombrie – 09 noiembrie 2018;

comanditar sondaj:

Fundația pentru o Democrație Modernă (FDM)

nr	raion	localitate
1	Anenii Noi	or. Anenii Noi
2	Anenii Noi	Botnarești
3	Anenii Noi	Mereni
4	Anenii Noi	Gura Bîcului
5	Briceni	or. Lipcani
6	Briceni	Mărcăuți
7	Briceni	Larga
8	Cahul	or. Cahul
9	Cahul	Doina
10	Cahul	Burlăceni
11	Cahul	Chircani
12	Călărași	or. Călărași
13	Călărași	Nișcani
14	Călărași	Vălcineț
15	Cantemir	or. Cantemir
16	Cantemir	Larguța
17	Cantemir	Victorovca
18	Căușeni	or. Căușeni
19	Căușeni	Tănătari
20	Căușeni	Zaim
21	Cimișlia	or. Cimișlia
22	Cimișlia	Selemet
23	Cimișlia	Gura Galbenei
24	Criuleni	Dubăsarii Vechi
25	Criuleni	Jevreni
26	Dondușeni	or. Dondușeni
27	Dondușeni	Baraboi
28	Drochia	or. Drochia
29	Drochia	Sofia
30	Drochia	Mîndîc
31	Dubăsari	Ustia
32	Dubăsari	Corjova
33	Edineț	or. Edineț
34	Edineț	Gordinești
35	Edineț	Bleșteni
36	Fălești	or. Fălești
37	Fălești	Gara Catranîc
38	Fălești	Răutel

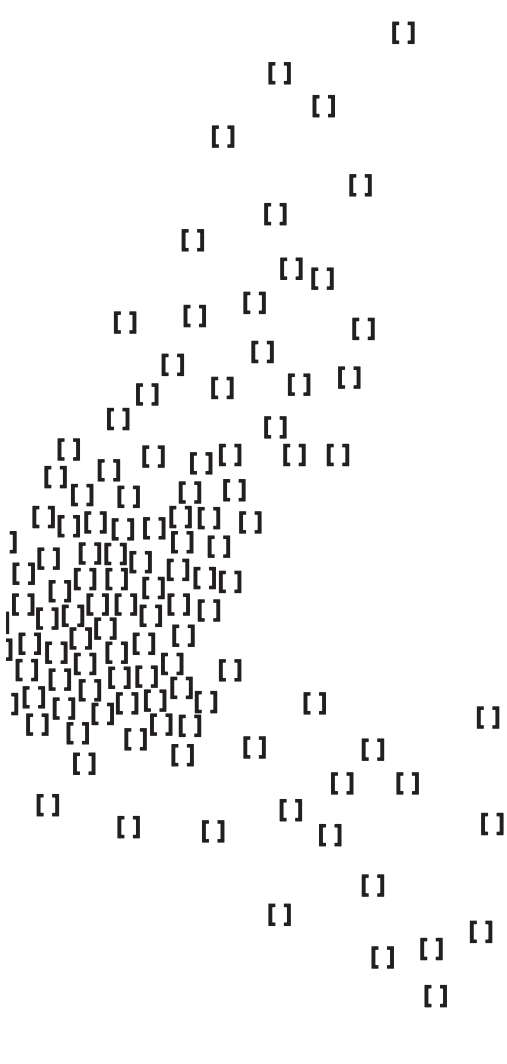
nr	raion	localitate
39	Fălești	Ișcălău
40	Florești	or. Florești
41	Florești	Sănătăuca
42	Florești	Domulgeni
43	Florești	Valea Rădoaiei
44	Glodeni	or. Glodeni
45	Glodeni	Ciuciulea
46	Glodeni	Limbenii Noi
47	Hîncești	or. Hîncești
48	Hîncești	Bozieni
49	Hîncești	Logănești
50	Hîncești	Crasnoarmeiscoe
51	Ialoveni	or. Ialoveni
52	Ialoveni	Horești
53	Ialoveni	Zîmbreni
54	Ialoveni	Țîpala
55	Ialoveni	Puhoi
56	Leova	or. Leova
57	Leova	or. Iargara
58	Leova	Cupcui
59	Leova	Beștemac
60	mun Bălți	or. Bălți
61	mun Chișinău	or. Chișinău
62	mun Chișinău	or. Durlești
63	mun Chișinău	or. Codru
64	mun Chișinău	or. Cricova
65	mun Chișinău	or. Sîngera
66	mun Chișinău	or. Vadul lui Vodă
67	mun Chișinău	Grătiești
68	mun Chișinău	Ciorescu
69	mun Chișinău	Stăuceni
70	Nisporeni	or. Nisporeni
71	Nisporeni	Grozești
72	Nisporeni	Milești
73	Ocnîța	or. Ocnîța
74	Ocnîța	Vălcineț
75	Ocnîța	Rediul Mare
76	Orhei	or. Orhei

nr	raion	localitate
77	Orhei	Mîrzești
78	Orhei	Zorile
79	Orhei	Susleni
80	Rezina	or. Rezina
81	Rezina	Pereni
82	Rezina	Țahnăuți
83	Rîșcani	or. Rîșcani
84	Rîșcani	Mihăileni
85	Rîșcani	Gălășeni
86	Sîngerei	Pepeni
87	Sîngerei	Copăceni
88	Șoldănești	or. Șoldănești
89	Șoldănești	Cobîlea
90	Soroca	or. Soroca
91	Soroca	or. Soroca
92	Soroca	Cerlina
93	Soroca	Cureșnița Nouă
94	Soroca	Rudi
95	Ștefan Vodă	or. Ștefan Vodă
96	Ștefan Vodă	Crocmaș
97	Ștefan Vodă	Carahasani
98	Strășeni	or. Strășeni
99	Strășeni	Cojușna
100	Strășeni	Sireți
101	Taraclia	or. Taraclia
102	Taraclia	Tvardița
103	Telenești	Chițcanii Vechi
104	Telenești	Hirișeni
105	Ungheni	or. Ungheni
106	Ungheni	Cioropcani
107	Ungheni	Unțești
108	UTA Gagauzia	or. Comrat
109	UTA Gagauzia	or. Ceadir-Lunga
110	UTA Gagauzia	or. Vulcănești
111	UTA Gagauzia	Ceadîr-Lunga
112	UTA Gagauzia	Bejghioz
113	UTA Gagauzia	Ferapontievca
114	UTA Gagauzia	Gaidar

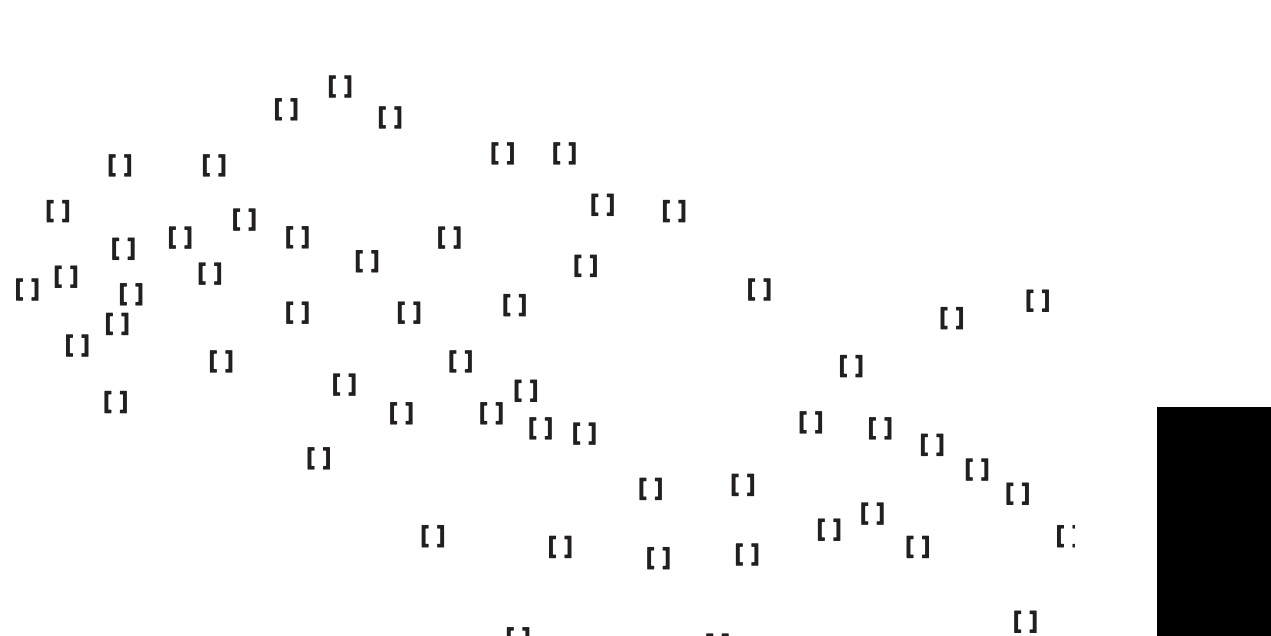
structură eşantion*...profil socio-demografic*

variabila	grup	număr de persoane	procent
gen	masculin	587	39.8%
	feminin	888	60.2%
vârsta	18-25 ani	137	9.3%
	26-40 ani	361	24.5%
	41-55 ani	357	24.2%
	56-70 ani	472	32.0%
	peste 71 ani	148	10.0%
educație	studii medii incomplete	244	16.5%
	șc. generală sau profesională	671	45.5%
	liceu/șc. postliceală/colegiu	210	14.2%
	studii superioare	347	23.5%
	nu răspunde	3	0.3%
ocupație	încadrat în câmpul muncii	444	30.1%
	temporar nu lucrează	198	13.4%
	nu lucrează	833	56.5%
	nu răspunde	0	0.0%
naționalitate	moldovean/român	1,209	82.0%
	altele (rus, ucrainean, găgăuz etc.)	266	18.0%
mediu rezidență	municipii	314	21.3%
	alte orașe	283	19.2%
	sate	878	59.5%
total		1475	100.0%

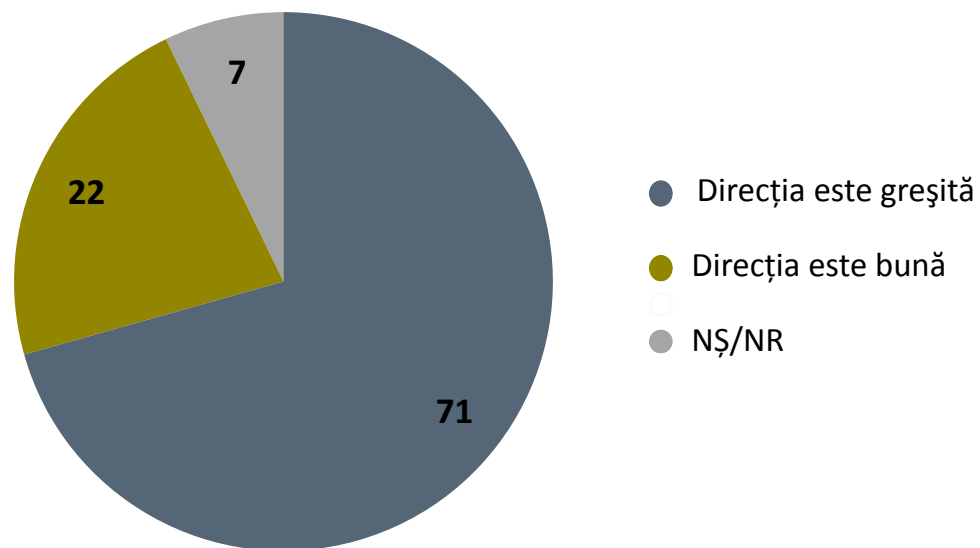
*Datele au fost ponderate după gen și vârstă, conform ponderilor înregistrate la ultimele alegeri Parlamentare.

climat social, economic, politic

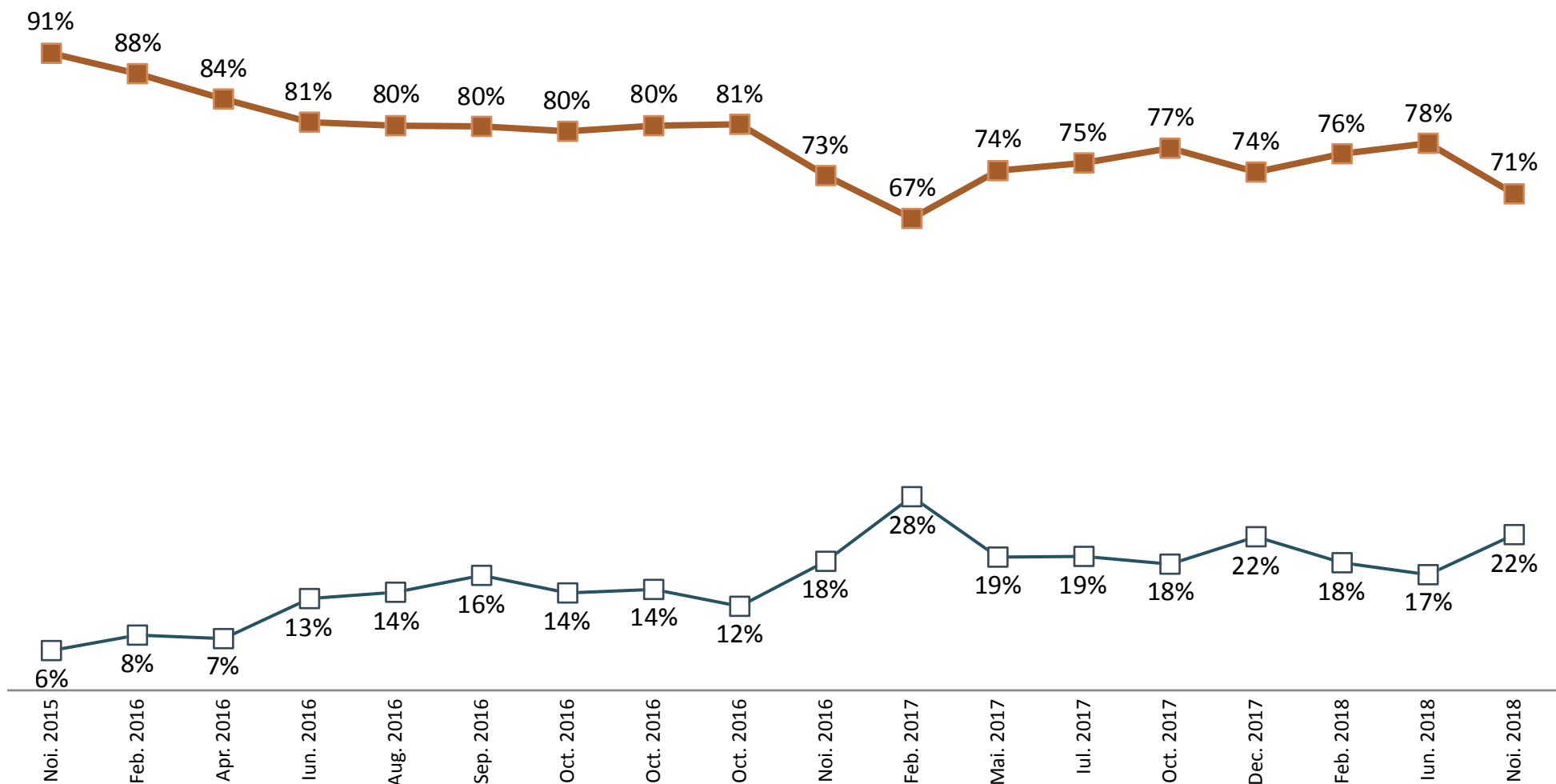

Credeți că în țara noastră lucrurile merg într-o direcție greșită sau merg într-o direcție bună?

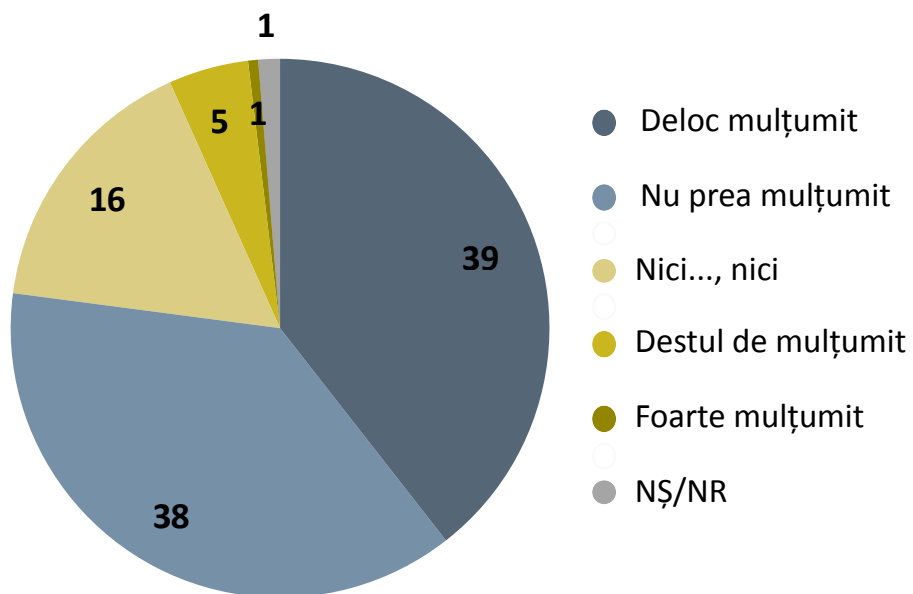

Credeți că în țara noastră lucrurile merg într-o direcție greșită sau merg într-o direcție bună?

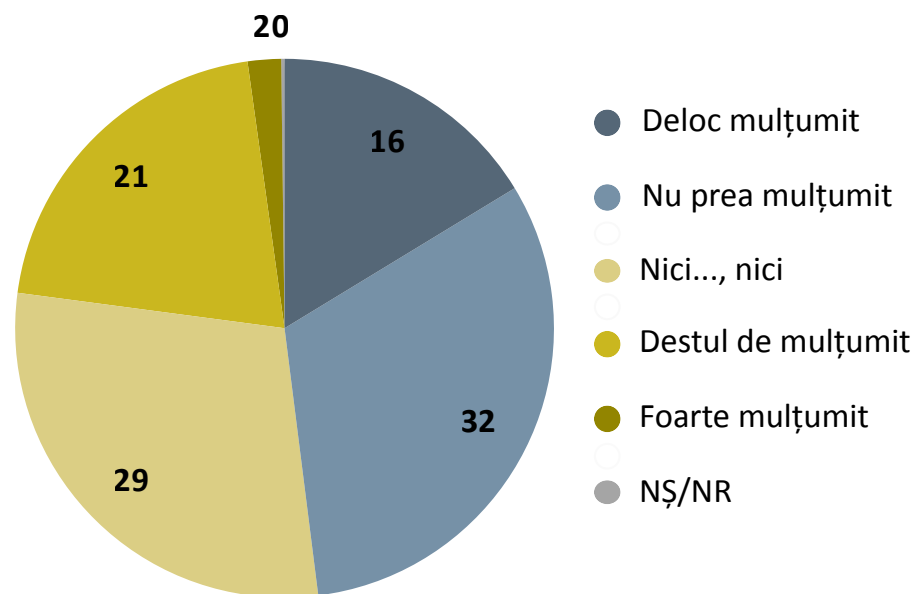
□ direcția este bună ■ direcția este greșită

Cât de mulțumit sau nemulțumit sunteți de situația economică din Republica Moldova?

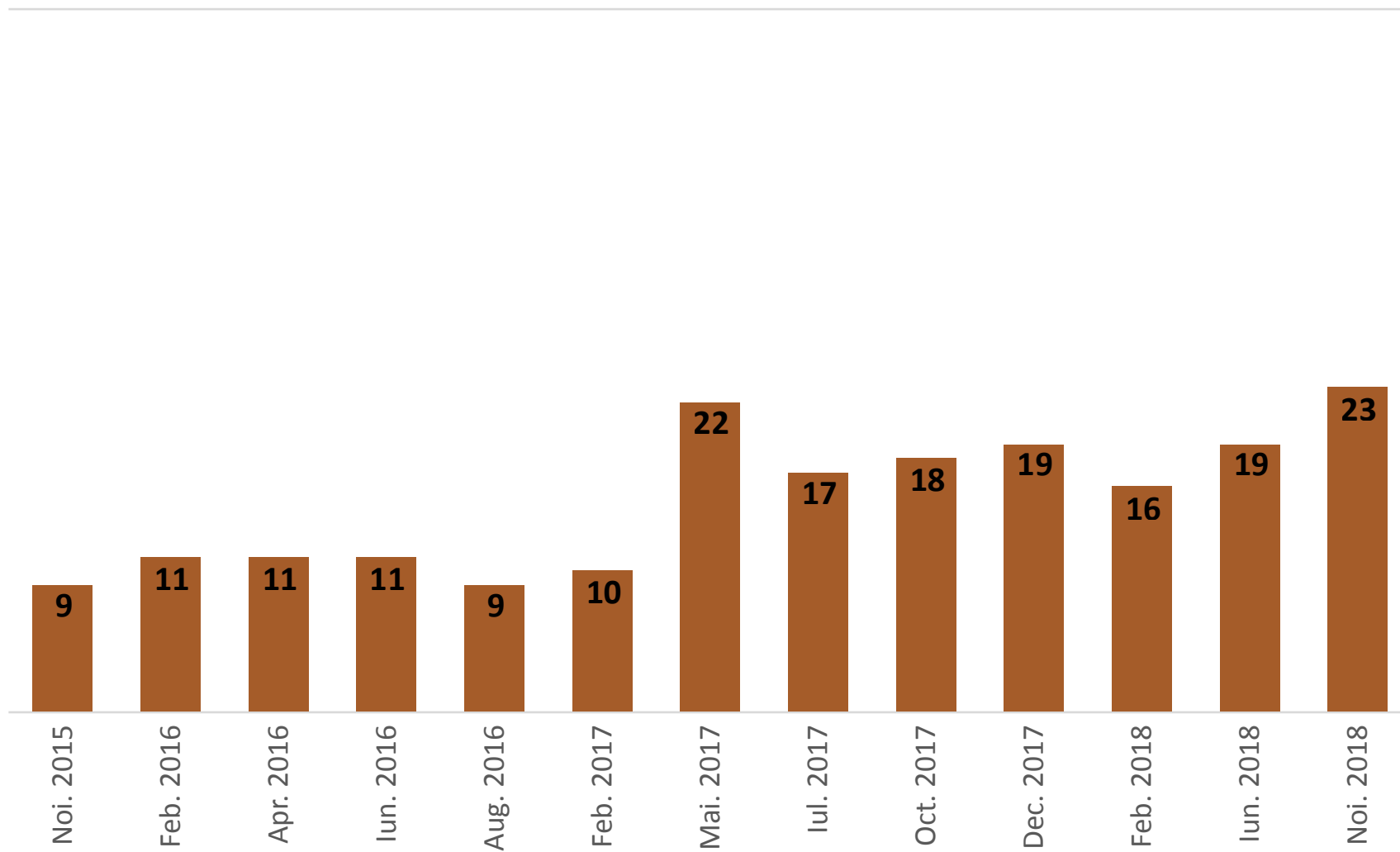

Cât de mulțumit sau nemulțumit sunteți de felul în care trăiți?

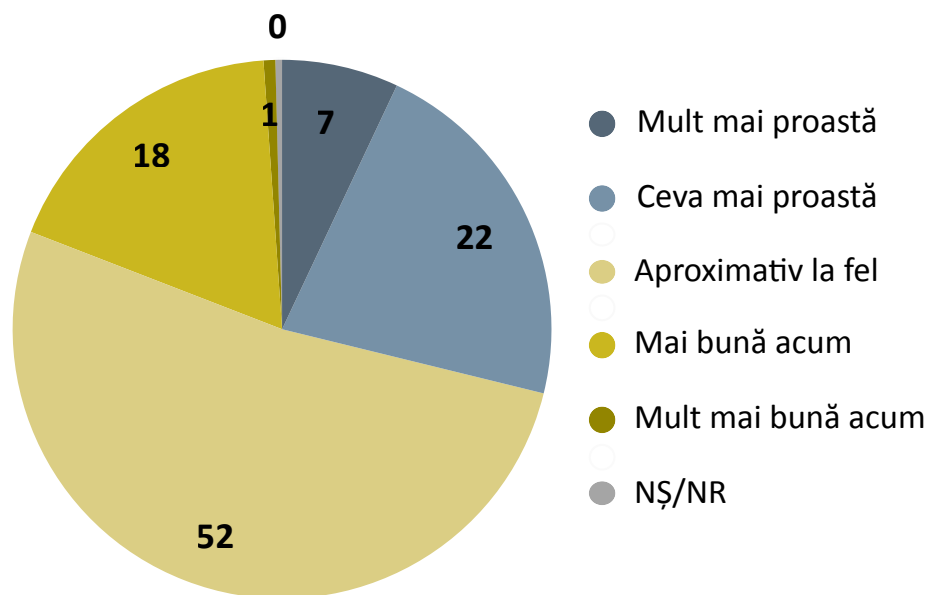

Cât de mulțumit sau nemulțumit sunteți de felul în care trăiți?

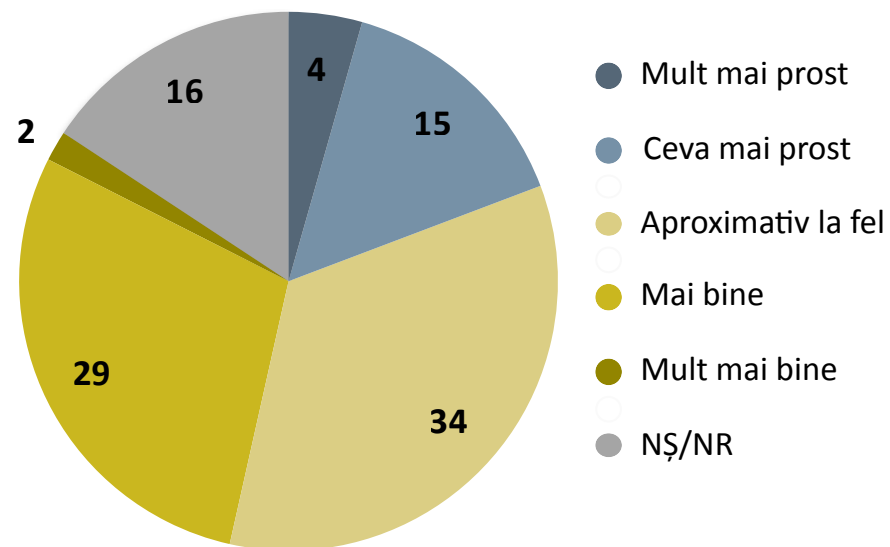
Ponderea răspunsurilor “Destul” și “Foarte mulțumit”

Cum este viața dvs. în prezent comparativ cu cea de acum un an?

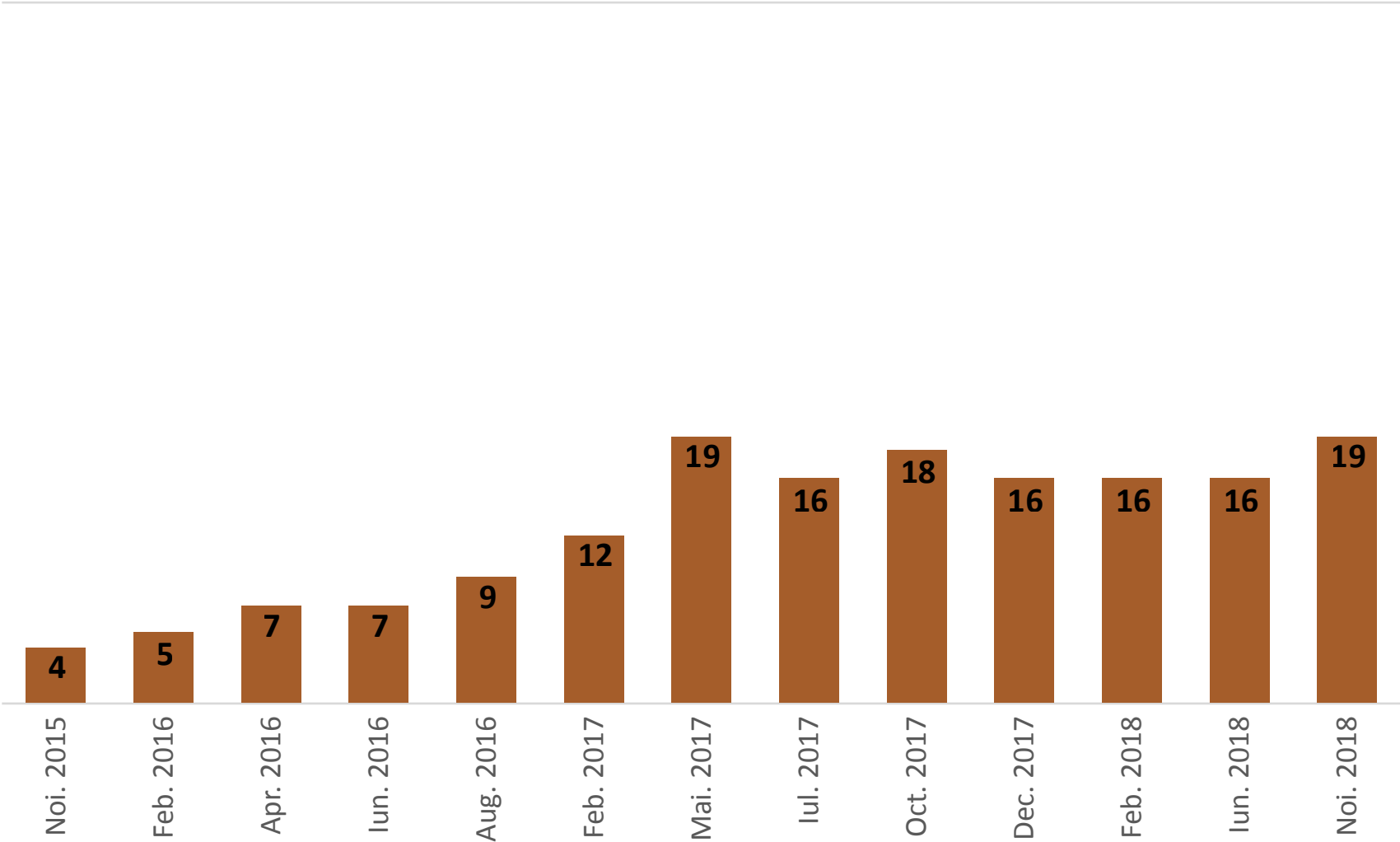

Cum credeți că veți trăi peste un an?

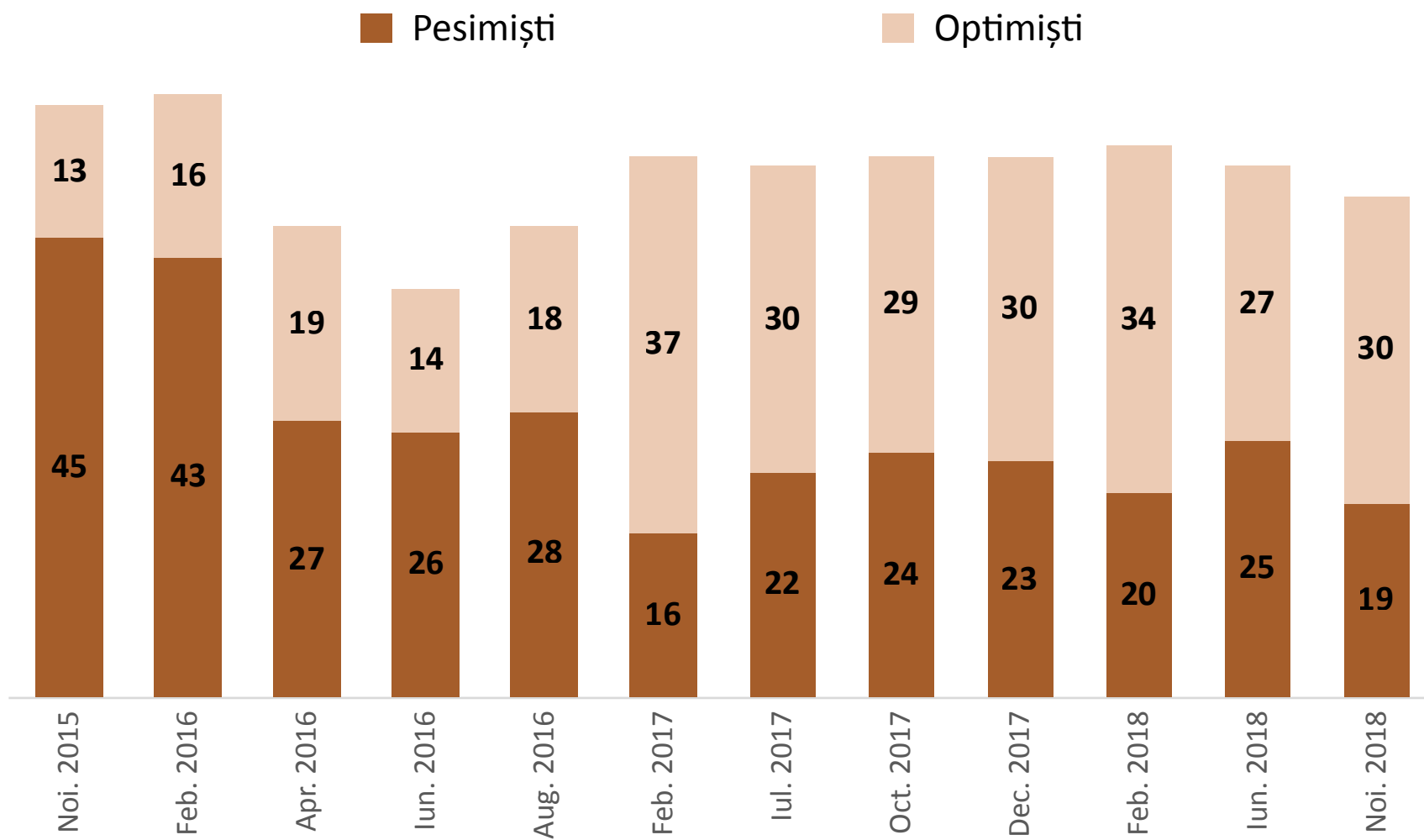
Cum este viața dvs. în prezent comparativ cu cea de acum un an?

Ponderea răspunsurilor "Mai bună" și "Mult mai bună"

Cum credeți că veți trăi peste un an?

Ponderea răspunsurilor "Pesimiști" și "Optimiști"

Care sunt cele mai mari probleme cu care se confruntă Republica Moldova acum?

% din total eșantion, 1475 respondenți. Întrebare deschisă; fiecare respondent a avut posibilitatea de a acorda trei variante de răspuns.

	număr	procent
Șomajul	430	29.2%
Corupția	391	26.5%
Salarii mici	352	23.9%
Migrația excesivă	257	17.4%
Economia slab dezvoltată	223	15.1%
Pensii mici	204	13.8%
Sărăcia	163	11.0%
Conducere incompetentă	159	10.8%
Prețuri mari	151	10.3%
Drumuri de calitate proastă	94	6.3%
Sistemul medical necalitativ	73	5.0%
Ajutor social nu se oferă	64	4.3%
Furtul	60	4.1%
Conflicte politice	57	3.9%
Criza financiară	55	3.7%
Orientarea politică incorectă	42	2.8%
Indiferența politicianilor	38	2.6%

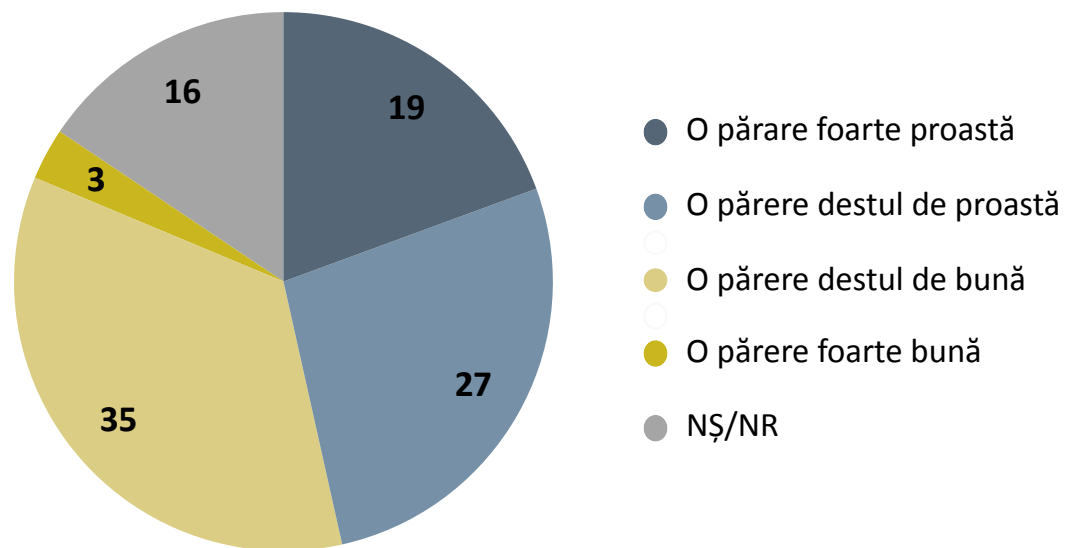
*Diferența până la 300% o reprezintă non-răspunsurile (62,1%) și Alte probleme menționate de respondenți cu pondere de sub 1% fiecare.

www.imas.md

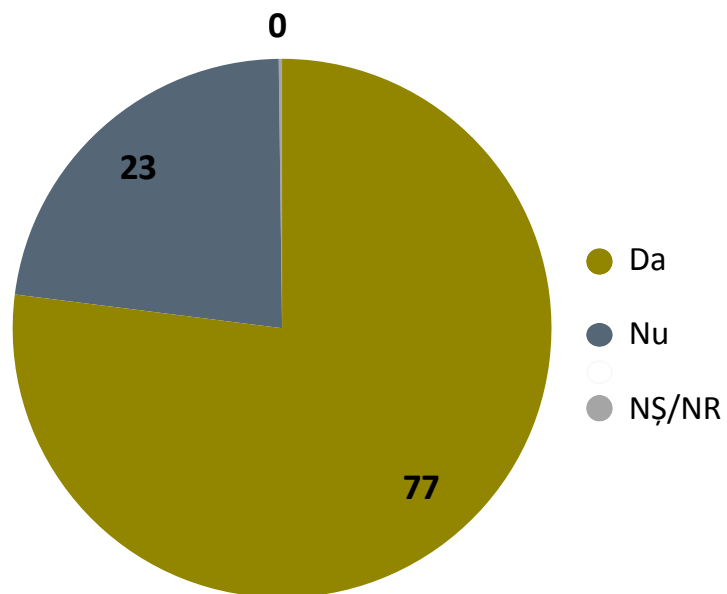
% din total eșantion, 1475 respondenți. Întrebare deschisă; fiecare respondent a avut posibilitatea de a acorda trei variante de răspuns.

	număr	procent
Nivelul scăzut de trai	39	2.6%
Probleme cu exportul	35	2.4%
Infrastructura slab dezvoltată	33	2.2%
Mentalitatea scăzută	30	2.1%
Comunale scumpe	27	1.9%
Justiția neechitabilă	29	1.9%
Minciunile guvernării	29	1.9%
Sistemul educațional slab dezvoltat	28	1.9%
Probleme sociale	26	1.8%
Cultura joasă a cetățenilor	24	1.7%
Medicamente scumpe	25	1.7%
Politica externă incorectă	26	1.7%
Dezordine	23	1.6%
Instabilitate	22	1.5%
Banditismul	19	1.3%
Cumătrismul	20	1.3%
Bani puțini	16	1.1%

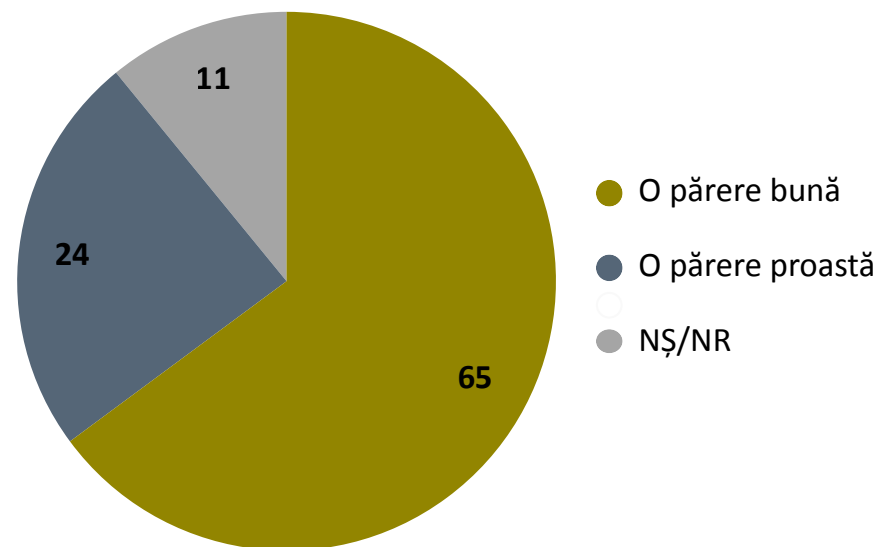
**Ce părere aveți despre activitatea Guvernului Pavel Filip
(perioada de guvernare 2016-2018)?**

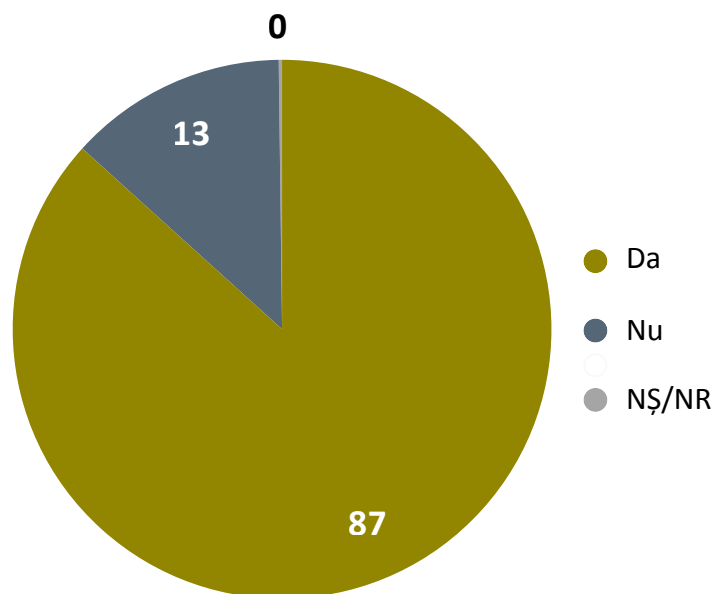
Dvs. ați auzit despre programul "Prima Casă", program prin care cei până la 45 de ani își pot cumpăra locuințe în condiții avantajoase?

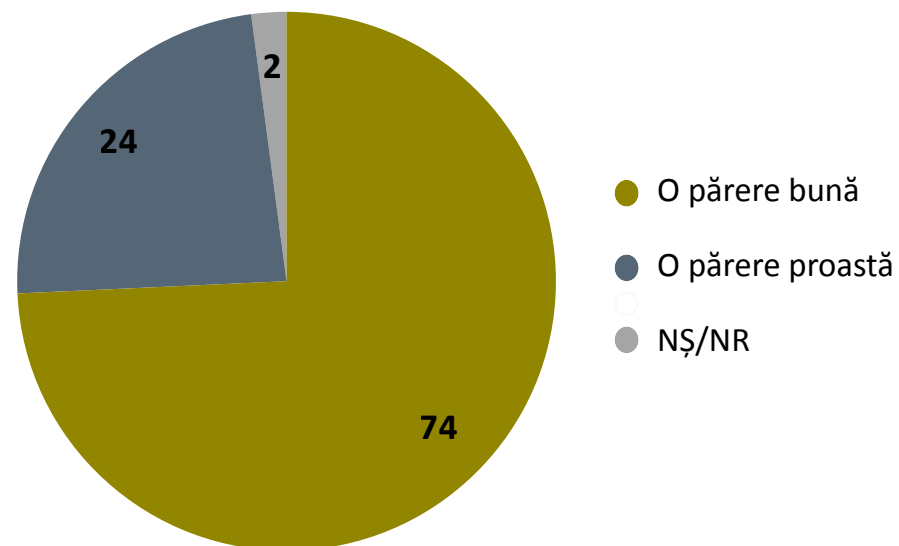
În general, ce părere aveți despre programul "Prima Casă"?
(% exprimat pentru cei care au auzit de acest program)

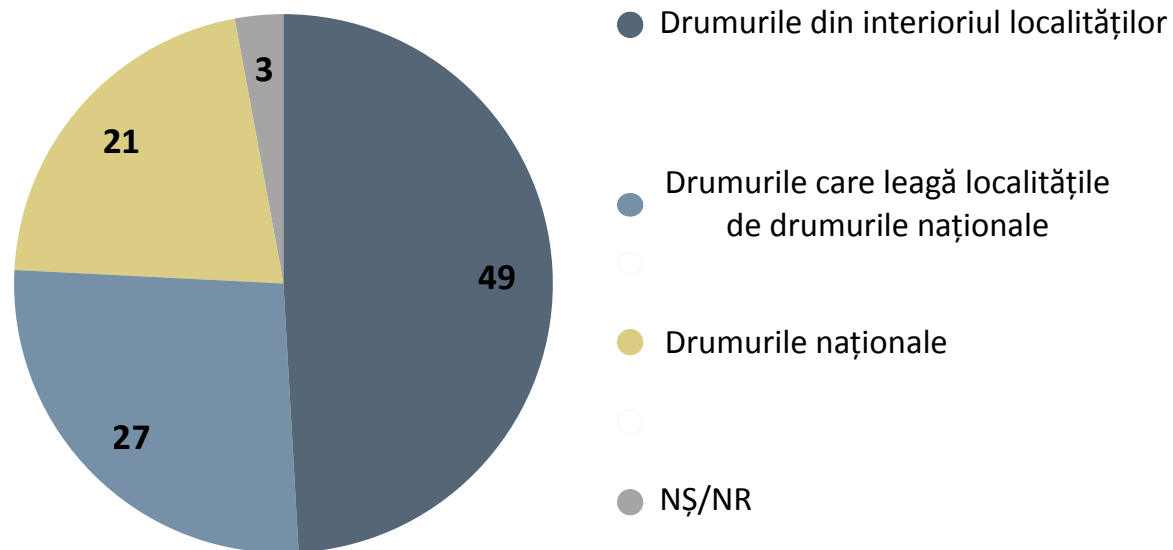
Dvs. ați auzit despre programul de modernizare a drumurilor din țară, numit "Drumuri bune pentru Moldova"?

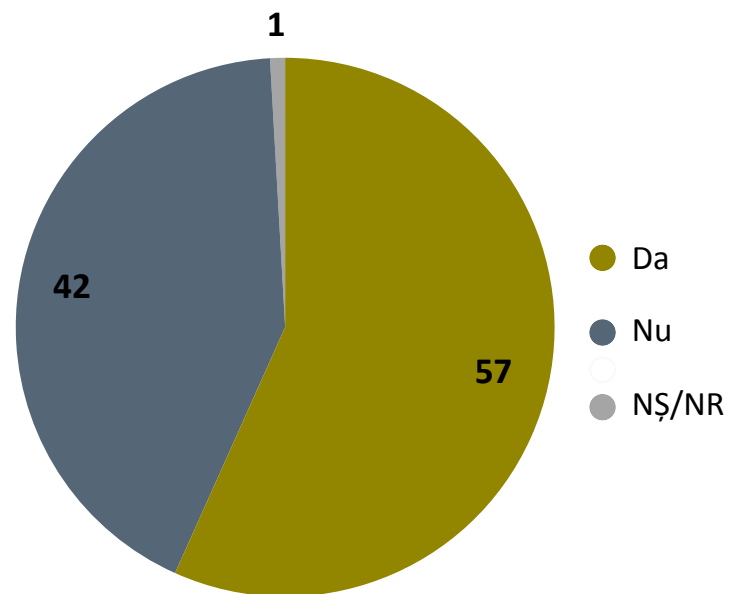
În general, ce părere aveți despre programul "Drumuri bune pentru Moldova"? (% exprimat pentru cei care au auzit de acest program)

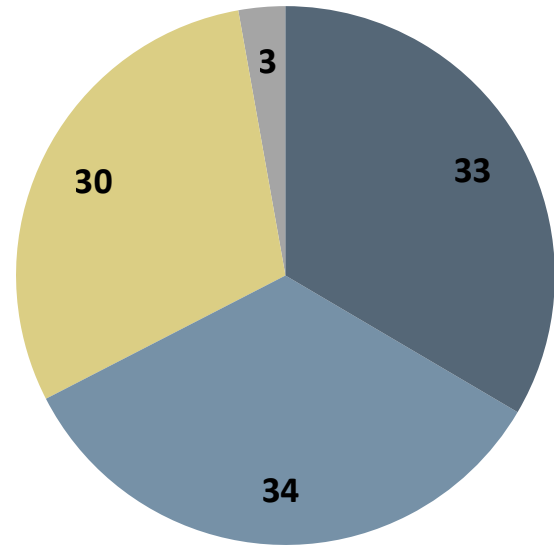
Care tipuri de drumuri credeți că ar trebui să fie mai întâi reparate?

Dvs. ați auzit despre construcția Arenei Chișinău, arenă ce va putea găzdui diverse evenimente, cum ar fi cele sportive, congrese, concerte?

Care din următoarele afirmații este cea mai apropiată de punctul dvs. de vedere?

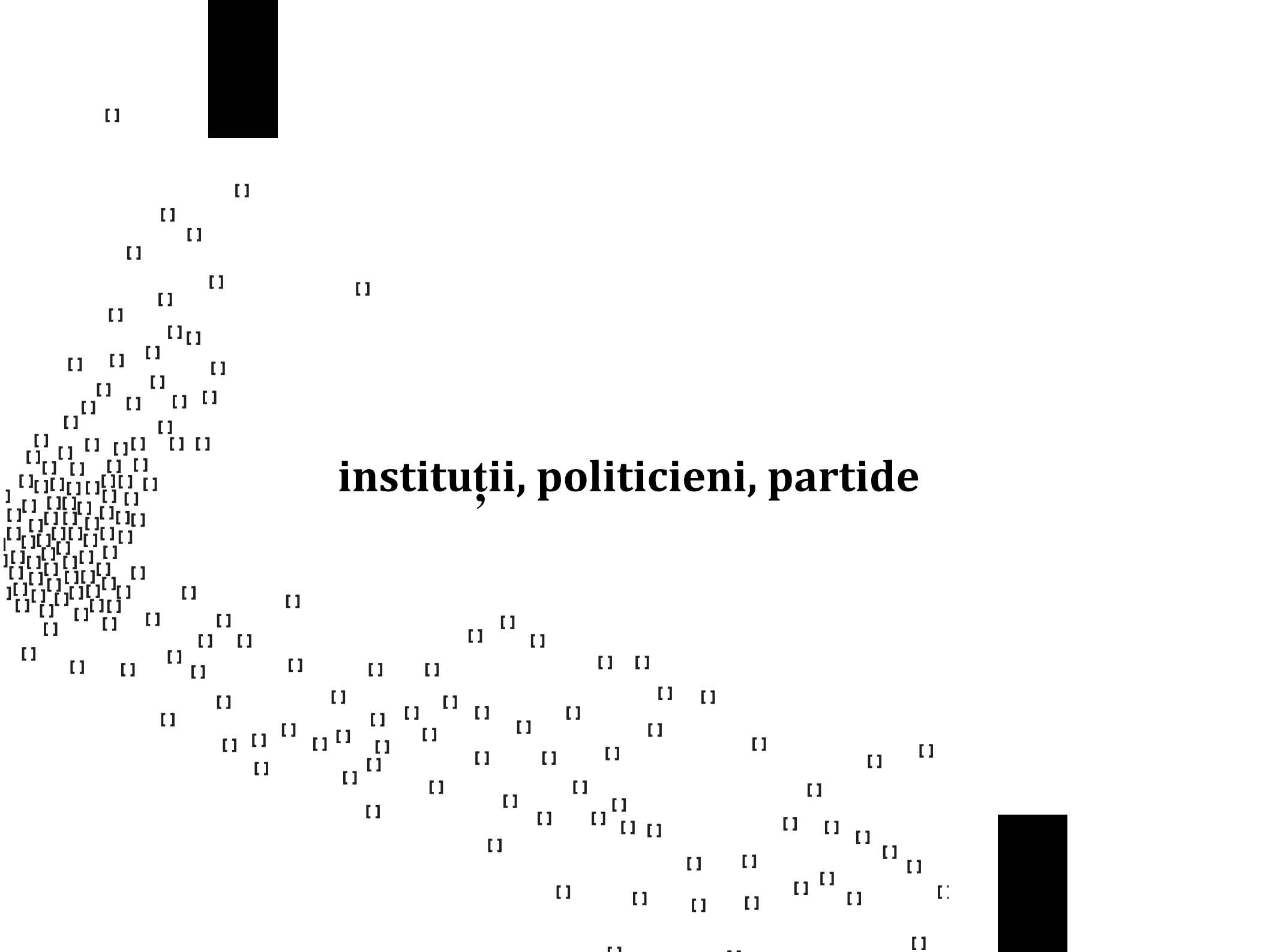

● Arena Chișinău este un proiect util și necesar Republicii Moldova

● Proiectul trebuia amânat pentru ca banii să fie alocați acum pentru altceva: pensii, salarii, amenajarea școlilor etc.

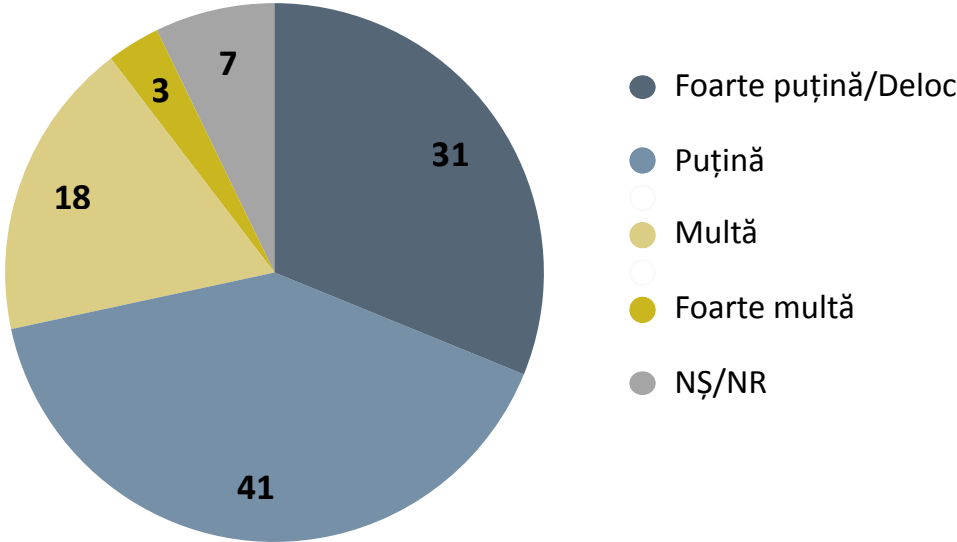
● În spatele acestui proiect stau interese necurate

● NȘ/NR

instituții, politicieni, partide

Spuneți-mi vă rog, cât de multă sau puțină încredere aveți în
Guvernul condus de Pavel Filip?

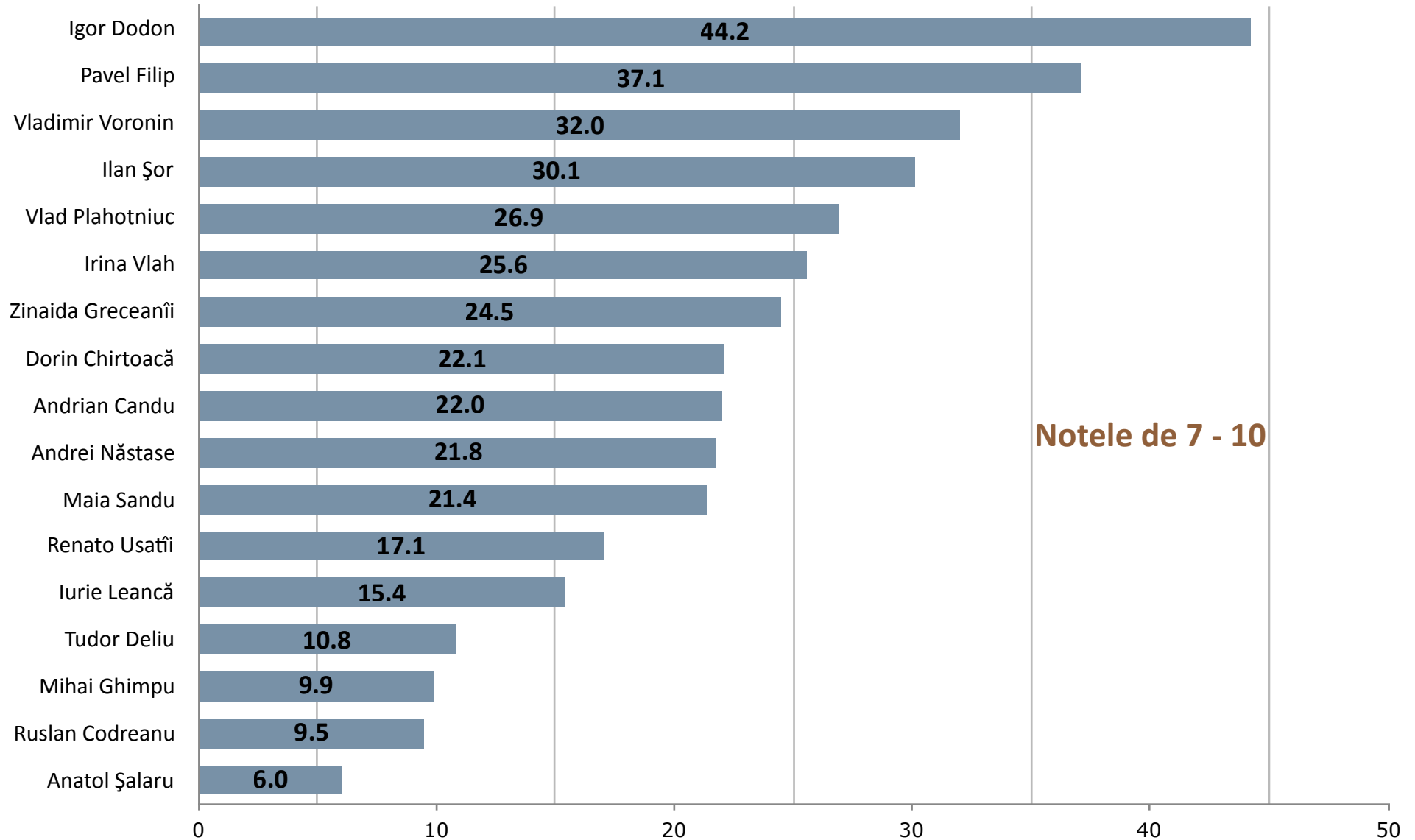
Aș vrea să vă citesc și să vă arăt o listă a unor personalități politice și să-mi spuneți dacă ați auzit sau nu de ele.

Doar pentru cei care au auzit de personalitatea politică ..., aș vrea să îmi spuneți la fiecare dintre ele cum evaluați activitatea lor. Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 = "Activitate foarte slabă", iar 10 = "Activitate foarte bună". 99 = "Nu am nici o părere/NȘ/NR".

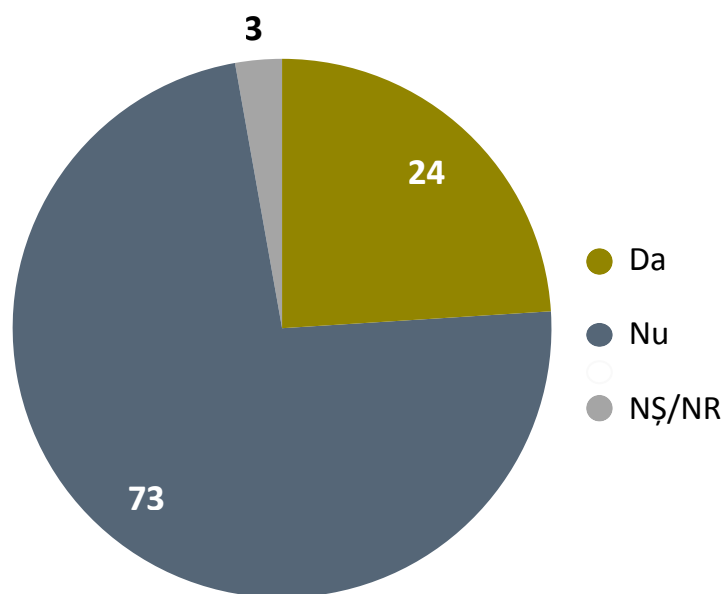
% din total eșanțion, 1475 respondenți	Activitate foarte slabă	Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 = "Activitate foarte slabă", iar 10 = "Activitate foarte bună".									Activitate foarte bună	Nu am nici o părere/ NȘ/NR	Nu am auzit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
Andrian Candu	20.4	4.6	5.3	3.1	15.2	4.6	6.4	6.7	3.0	5.9	12.6	12.4	
Dorin Chirtoacă	27.0	7.2	6.1	3.5	10.7	3.8	5.5	8.0	3.3	5.3	14.9	4.7	
Ruslan Codreanu	4.5	1.1	2.0	2.6	5.7	1.9	3.3	3.5	1.4	1.3	15.8	57.0	
Tudor Deliu	4.4	1.9	1.3	1.5	6.1	3.0	2.3	3.5	1.5	3.5	10.0	61.0	
Igor Dodon	16.9	5.9	4.3	4.4	13.8	4.4	6.6	11.1	5.5	21.0	5.5	0.6	
Pavel Filip	16.2	5.3	6.0	4.7	11.4	6.4	7.3	11.0	6.2	12.6	7.1	5.6	
Mihai Ghimpu	39.7	11.2	6.6	5.4	8.3	3.8	4.5	2.3	1.1	2.0	11.4	3.6	
Zinaida Greceanîi	19.6	6.8	4.9	4.3	13.2	4.0	5.3	7.4	3.1	8.7	13.6	9.1	
Iurie Leancă	26.4	7.8	6.7	4.9	11.5	4.8	5.1	6.0	1.7	2.6	13.4	9.2	
Andrei Năstase	21.2	7.2	5.9	4.3	10.7	4.3	5.2	7.4	3.1	6.1	13.5	11.0	
Vlad Plahotniuc	31.8	6.5	4.2	2.2	8.2	3.3	5.9	7.0	3.9	10.1	13.9	2.9	
Maia Sandu	32.1	7.2	5.1	3.7	10.5	3.9	4.7	4.9	3.7	8.1	12.3	3.7	
Anatol Șalaru	13.3	4.0	3.4	2.7	4.2	2.0	2.2	2.6	0.6	0.6	10.5	53.8	
Ilan Șor	22.4	5.8	3.7	4.2	10.7	4.2	5.8	8.8	4.0	11.5	9.7	9.2	
Renato Usatîi	30.1	9.2	5.1	3.4	10.2	2.6	3.9	4.2	2.1	6.9	15.6	6.7	
Irina Vlah	5.9	2.2	1.4	2.1	4.3	2.7	3.6	6.2	2.7	13.1	12.5	43.3	
Vladimir Voronin	14.5	6.3	5.5	6.1	18.2	5.6	6.5	8.5	4.6	12.4	10.4	1.4	

Cum evaluați activitatea lui ...?

% din total eșantion pentru notele de 7-10, 1475 respondenți

Aveți vreun partid preferat?

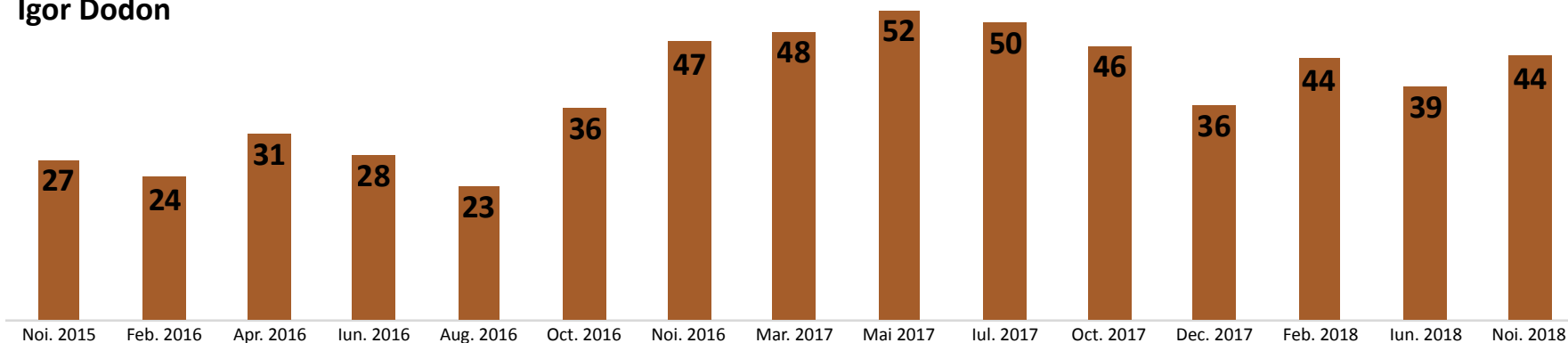
Dacă da, care anume?

% din cei care au răspuns "Da" la întrebarea anterioară, 355 respondenți. Întrebare deschisă; fiecare respondent a avut posibilitatea de a acorda un singur răspuns.

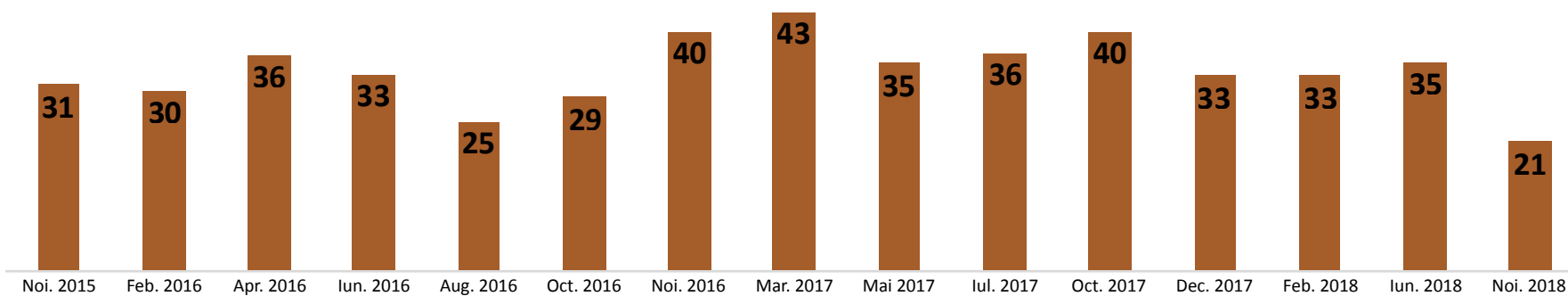
	număr	procent
Partidul Socialiștilor din Rep. Moldova - PSRM	147	41.3%
Partidul Democrat din Moldova - PDM	76	21.4%
Partidul Acțiune și Solidaritate - PAS	33	9.2%
Partidul Șor	28	8.0%
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova - PCRM	25	7.0%
Platforma DA (Demnitate și Adevăr)	21	5.9%
Partidul Nostru	10	2.9%
Partidul Liberal (PL)	9	2.4%
Partidul Liberal Democrat din Moldova - PLDM	3	1.0%
Partidul Unității Naționale - PUN	2	0.6%
Partidul Popular European din Moldova - PPEM	1	0.3%
Total	355	100.0%

Gradul de apreciere activității politicieni (note 7-10)

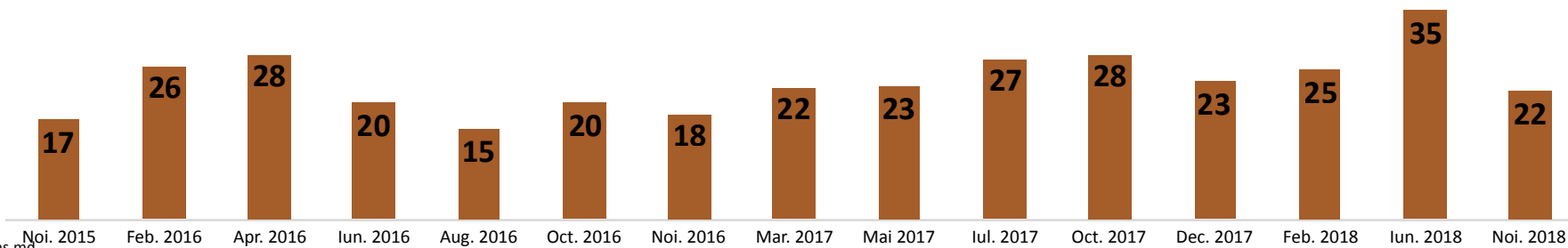
Igor Dodon

Maia Sandu

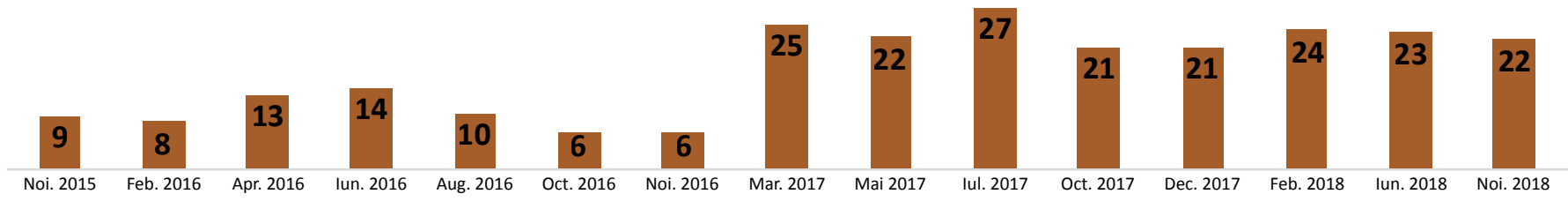

Andrei Năstase

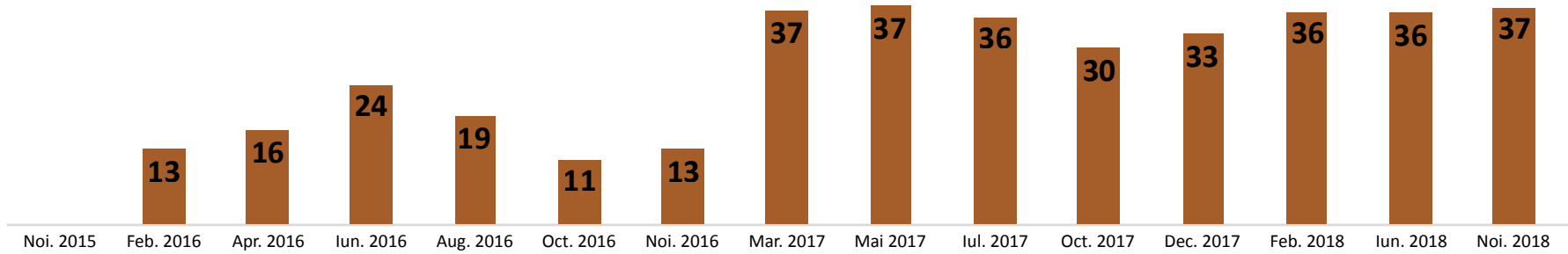

Gradul de apreciere activității politicieni (note 7-10)

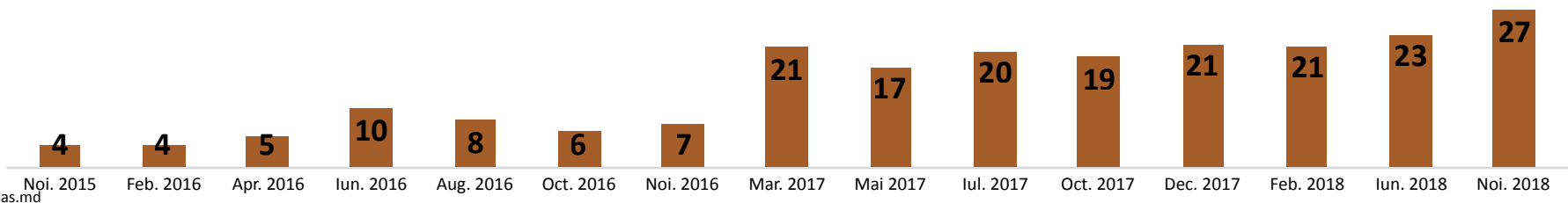
Andrian Candu

Pavel Filip

Vlad Plahotniuc

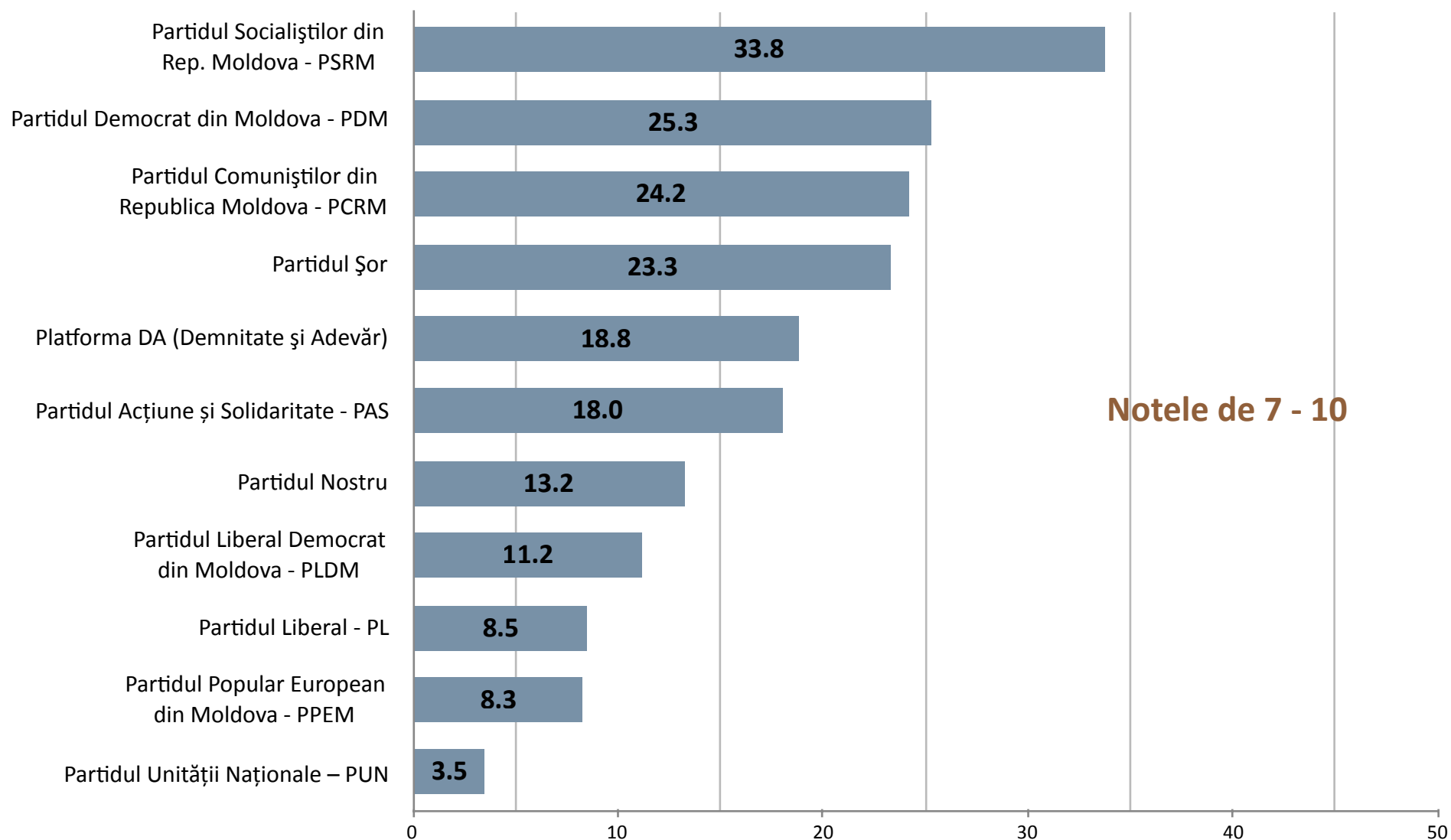
Aș vrea să vă citesc și să vă arăt o listă a unor partide și formațiuni politice și să-mi spuneți dacă ați auzit sau nu de ele.

Doar pentru cei care au auzit de partidul sau formațiunea politică ..., aș vrea să îmi spuneți la fiecare dintre ele cum evaluați activitatea lor. Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 = "Activitate foarte slabă", iar 10 = "Activitate foarte bună". 99 = "Nu am nici o părere/NȘ/NR".

% din total eșantion, 1099 respondenți	Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 = "Activitate foarte slabă", iar 10 = "Activitate foarte bună".										Nu am nici o părere/ NȘ/NR	Nu am auzit
	Activitate foarte slabă	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM)	15.7	7.5	8.3	7.2	15.7	5.4	5.3	6.2	2.9	9.8	14.1	1.9
Partidul Democrat din Moldova (PDM)	24.9	7.3	4.2	4.6	12.8	5.3	6.7	6.7	4.7	7.2	11.3	4.2
Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM)	23.1	9.2	8.8	6.2	11.9	4.0	4.6	3.0	1.4	2.2	16.7	8.8
Partidul Liberal (PL)	33.7	8.3	8.8	5.0	9.4	2.9	3.6	2.5	0.7	1.7	13.7	9.6
Partidul Socialiștilor din Rep. Moldova (PSRM)	17.6	5.7	5.7	4.7	12.1	5.5	5.6	9.4	4.0	14.8	10.2	4.5
Partidul Nostru	23.0	8.7	4.4	4.2	7.2	3.0	2.9	3.8	1.4	5.1	13.7	22.5
Partidul Popular European din Moldova (PPEM)	20.1	6.5	5.9	3.2	5.8	2.3	2.2	2.4	1.0	2.7	10.5	37.2
Platforma DA (Demnitate și Adevăr)	18.0	5.8	5.9	5.8	8.3	3.8	4.2	5.2	2.6	6.8	11.3	22.3
Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)	24.8	6.7	6.1	3.7	7.8	3.5	4.4	4.4	2.4	6.8	10.3	19.0
Partidul Șor	21.0	6.6	4.3	4.6	10.0	6.1	6.5	6.5	3.3	7.0	14.0	10.1
Partidul Unității Naționale – (PUN)	10.5	2.0	1.7	1.3	2.4	1.2	1.2	0.9	0.3	1.1	8.7	68.8

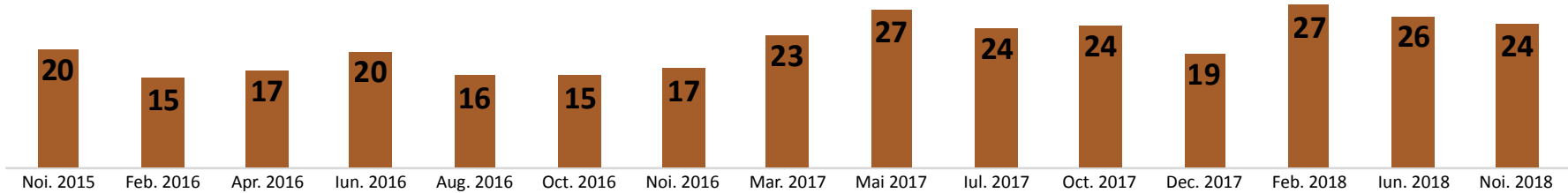
Cum evaluați activitatea ...?

% din total eșantion pentru notele de 7-10, 1475 respondenți

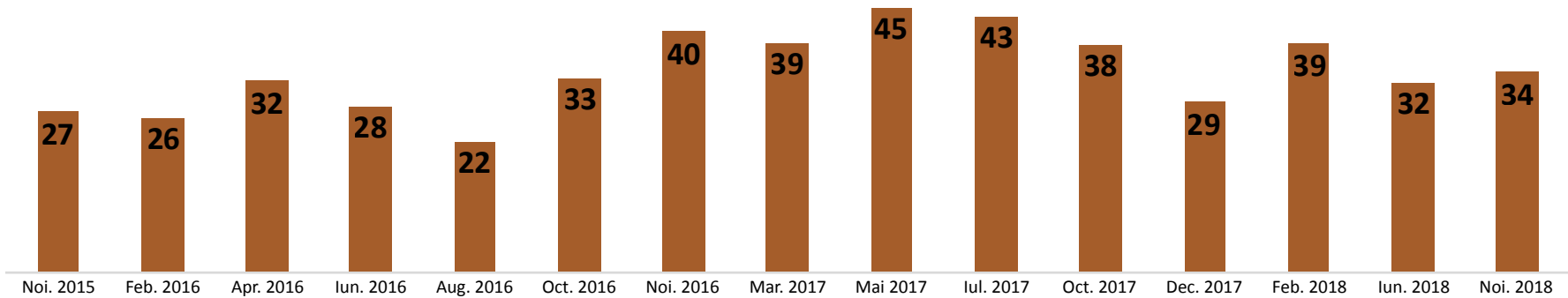

Gradul de apreciere activității partide politice (note 7-10)

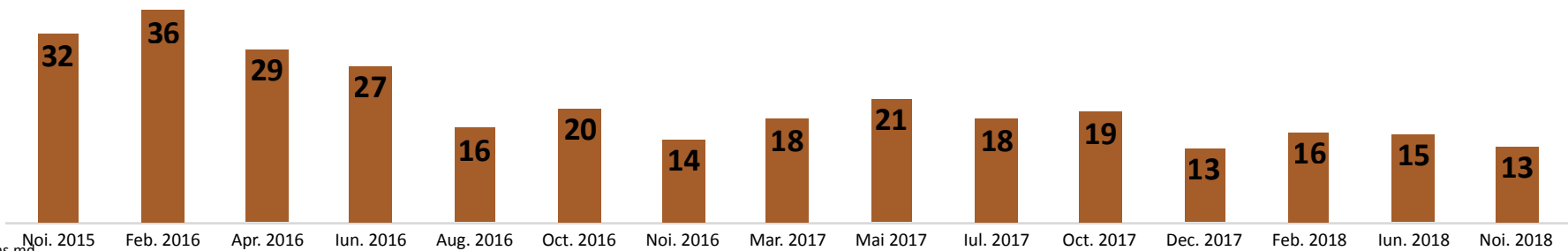
PCRM

PSRM

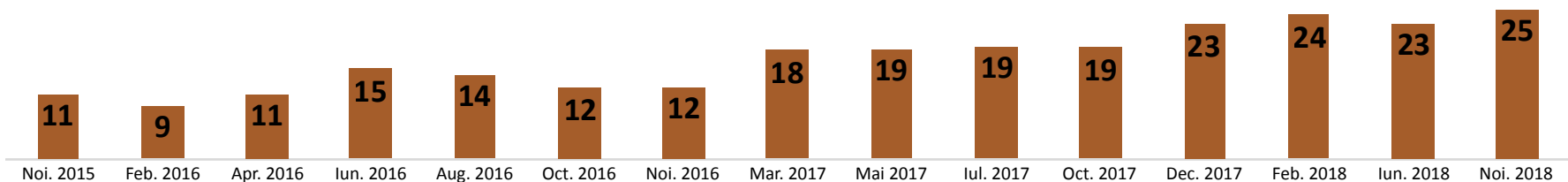

PN

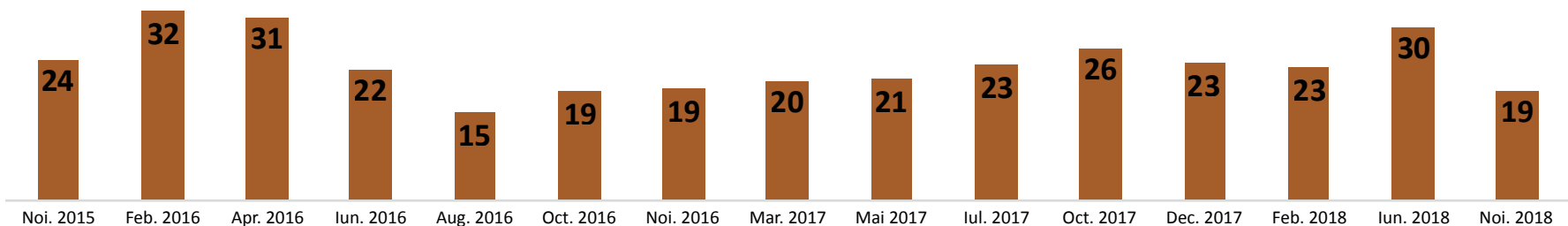

Gradul de apreciere activității partide politice (note 7-10)

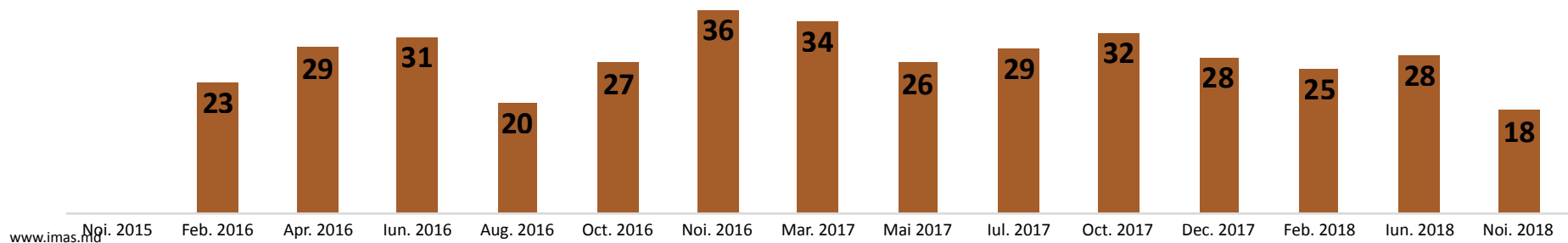
PDM

PPDA

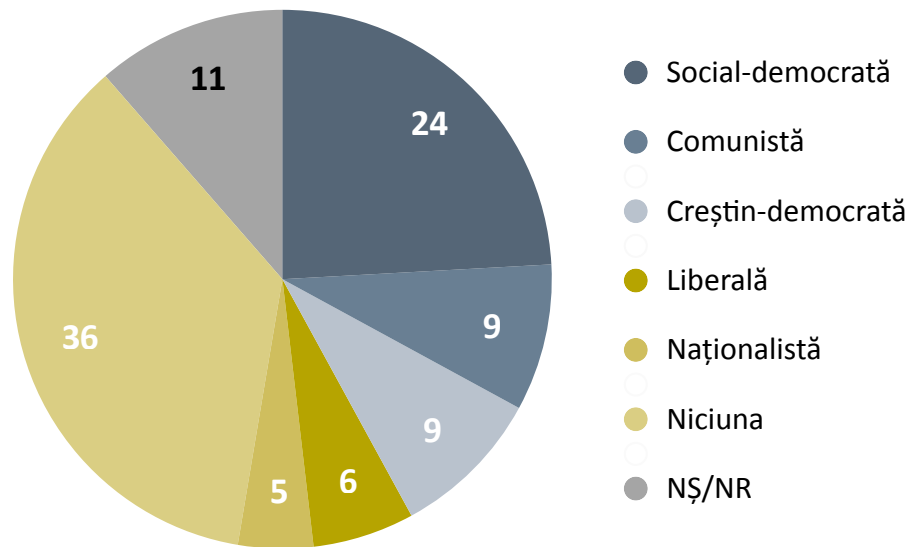

PAS

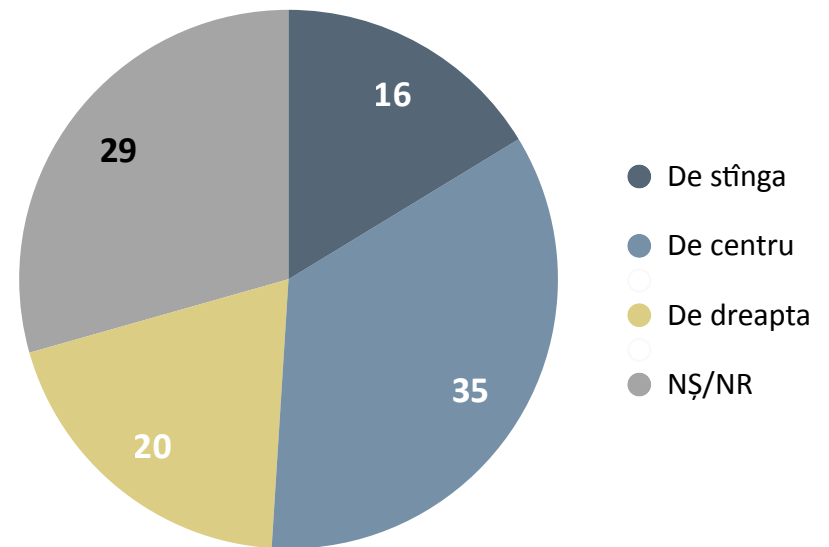

Orientări politice

Orientarea politică de care vă simțiți cel mai apropiat(ă) este orientarea ...?

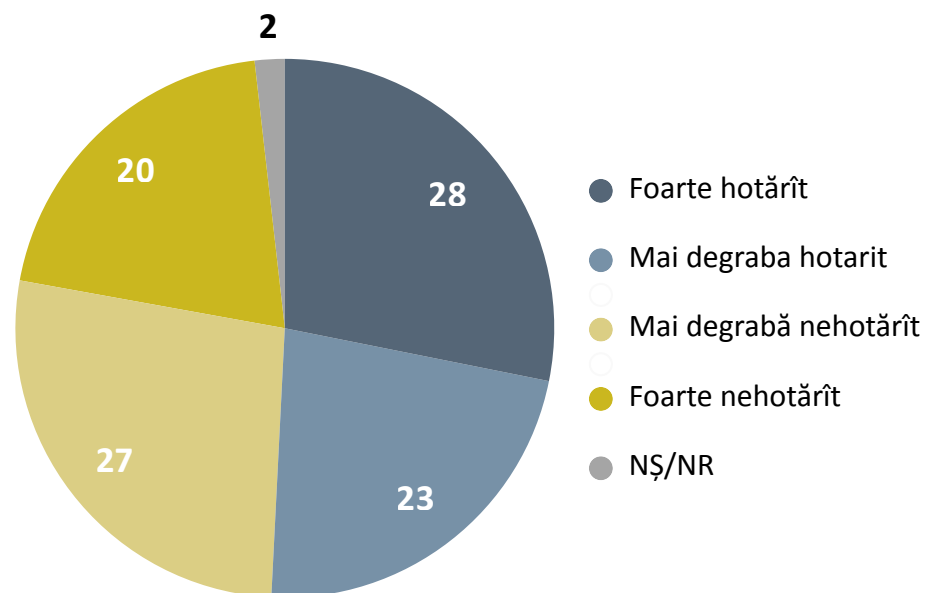
Atunci când vine vorba despre orientarea politică în general, dvs. ați spune că sunteți ...?

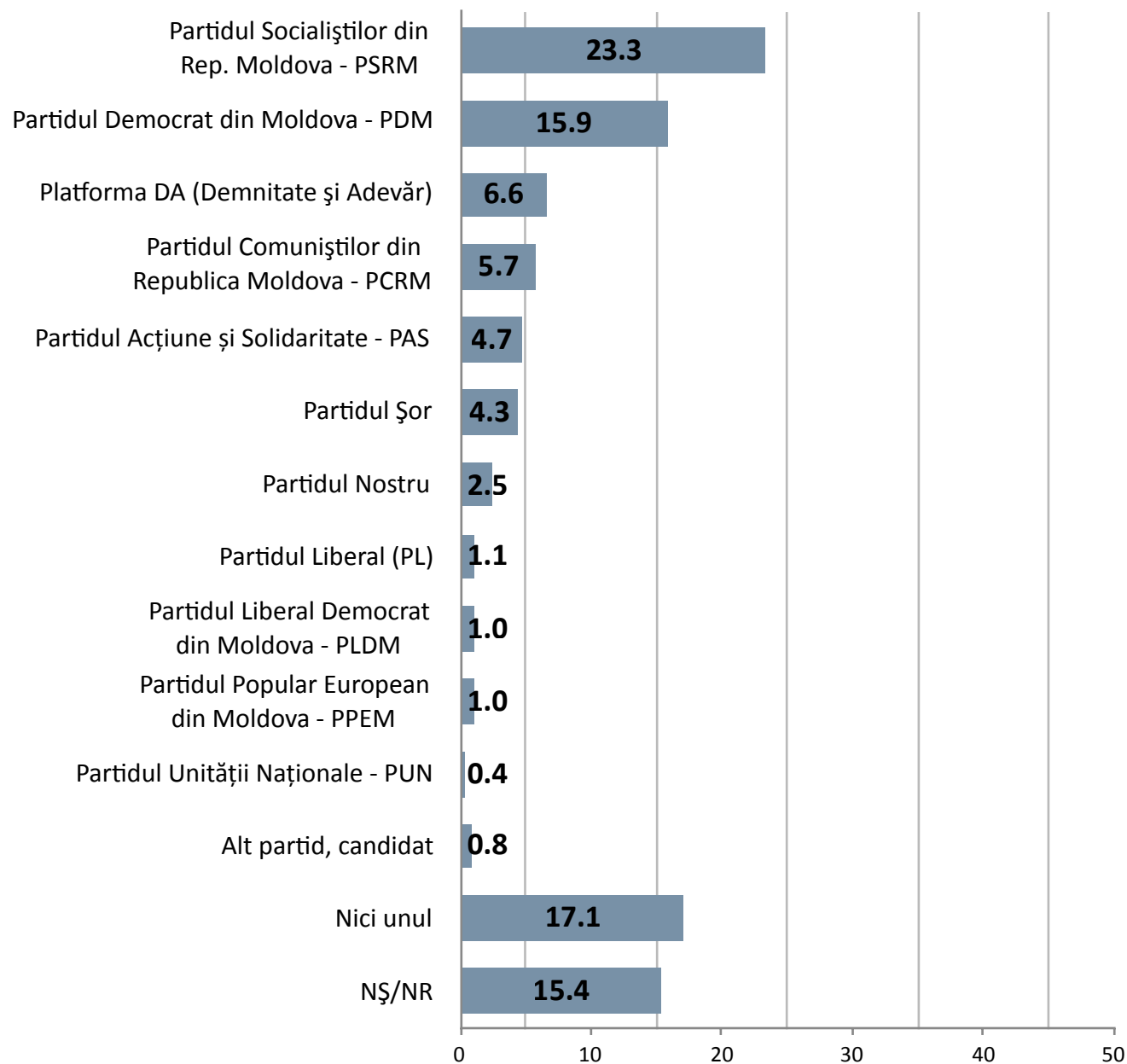
Pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă că alegerile parlamentare nu vă interesează deloc și 10 că sunteți foarte interesat de aceste alegeri, cât de interesat sunteți de alegerile parlamentare de pe **24 februarie 2019**?

1. Nu sunt deloc interesat								10. Sunt foarte interesat		NȘ/NR
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
13.3	1.9	1.6	1.7	13.9	3.4	7.0	10.4	4.9	39.8	2.1

Cât sunteți de hotărât să votați un anumit partid în acest moment?

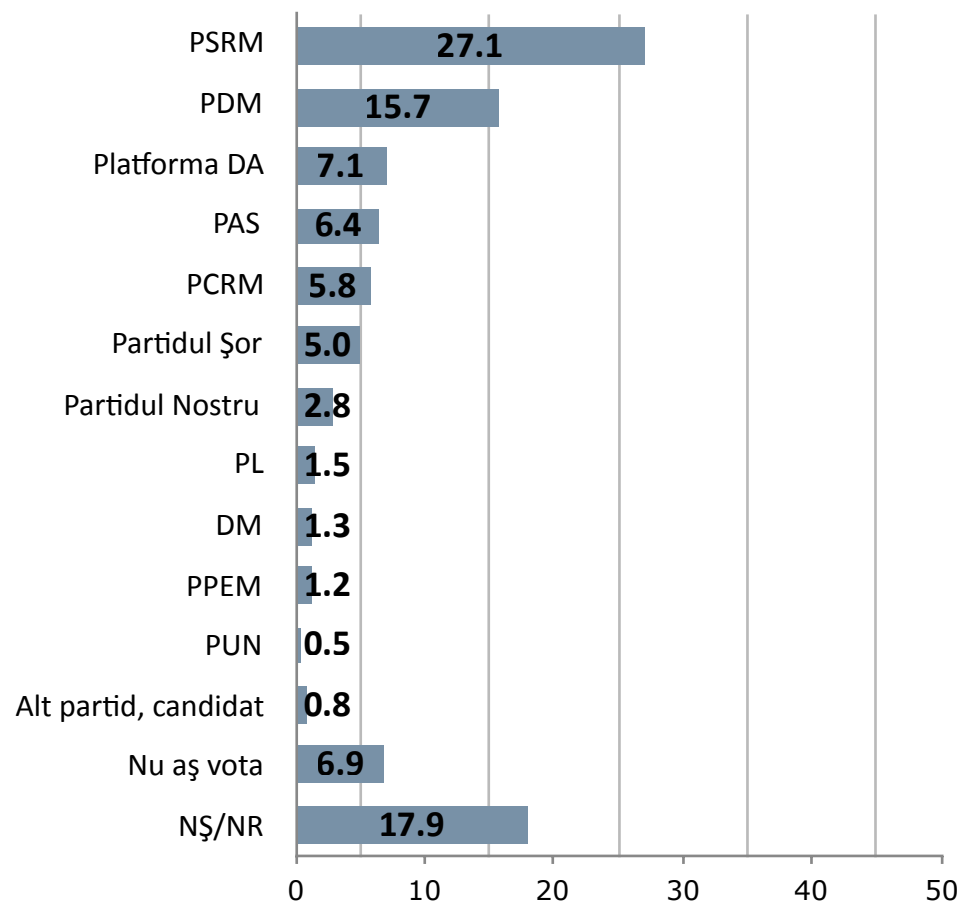

După părerea Dvs., care dintre partidele sau formațiunile politice poate îmbunătăți situația din țara noastră?

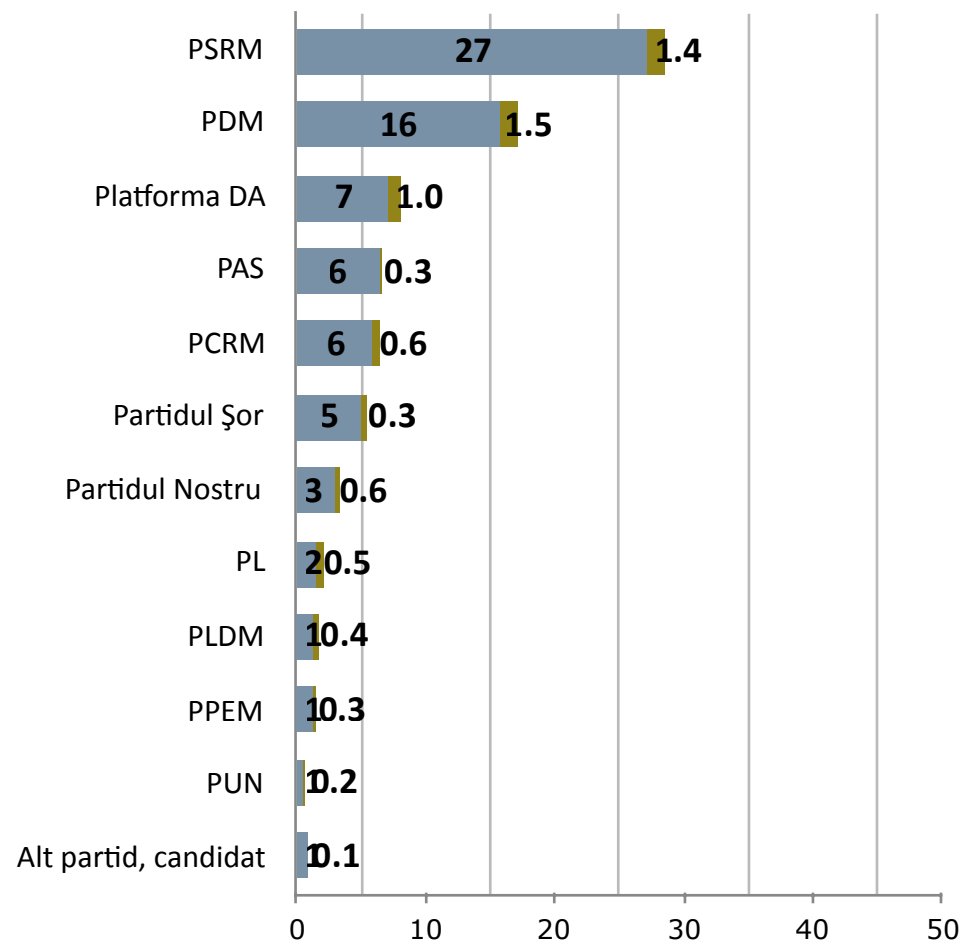

În varianta în care duminica viitoare ar avea loc alegeri parlamentare anticipate, cu ce partid intenționați să votați?

% din total eșantion, 1475 respondenți

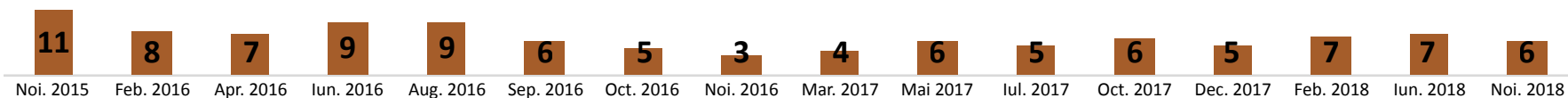

Care este partidul pe care îl simpatizați (oricât de puțin)?
(întrebare adresată "indecizilor" prezentați la întrebarea anterioară)

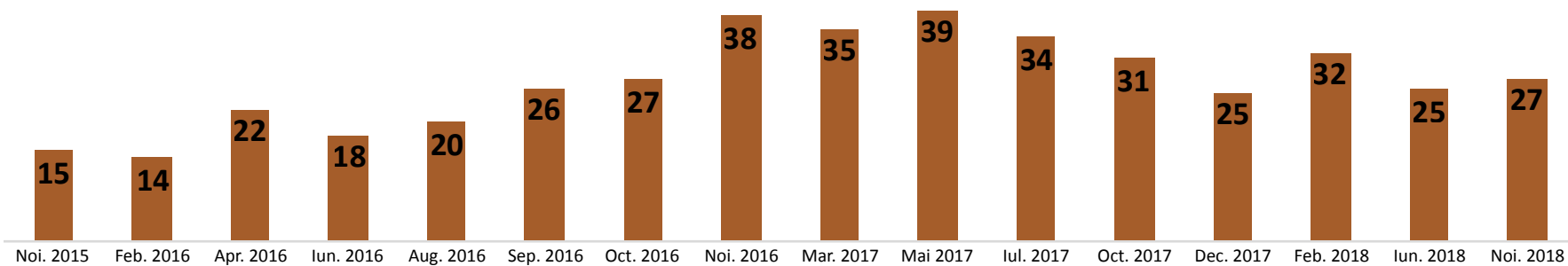

În varianta în care duminica viitoare ar avea loc alegeri parlamentare anticipate, cu ce partid intenționați să votați?

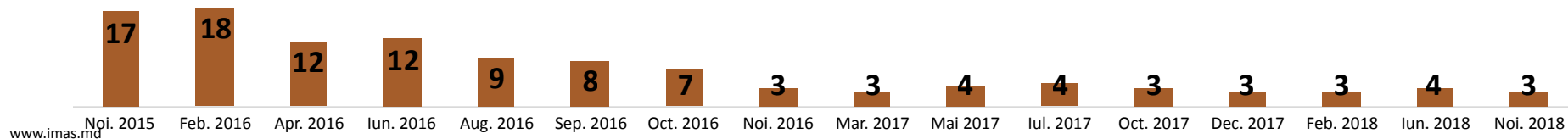
PCRM

PSRM

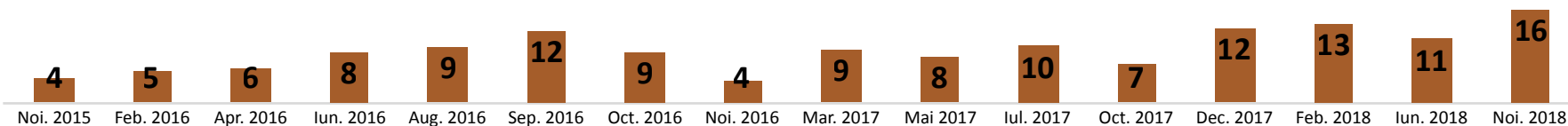

PN

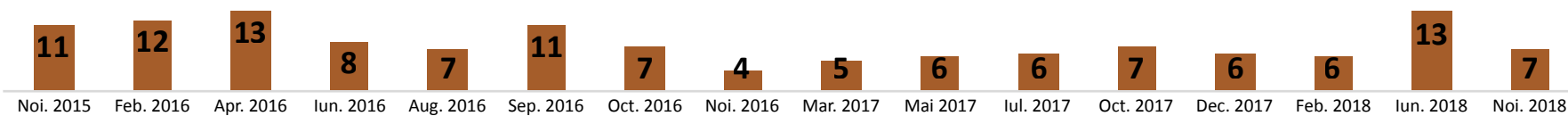

În varianta în care duminica viitoare ar avea loc alegeri parlamentare anticipate, cu ce partid intenționați să votați?

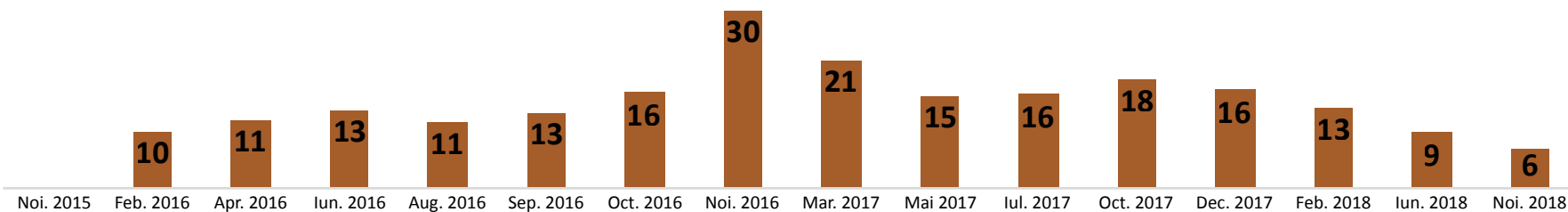
PDM

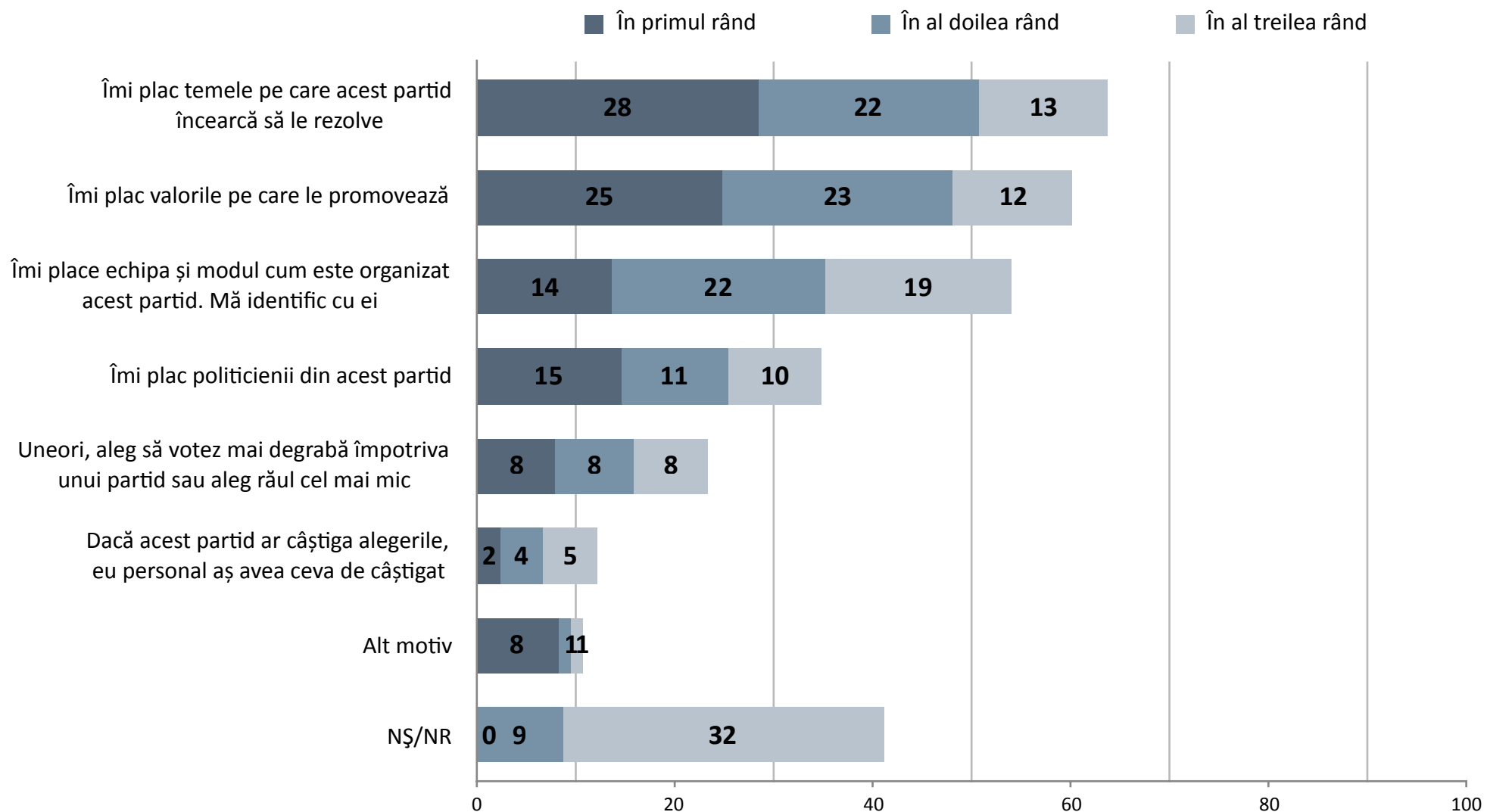
PPDA

PAS

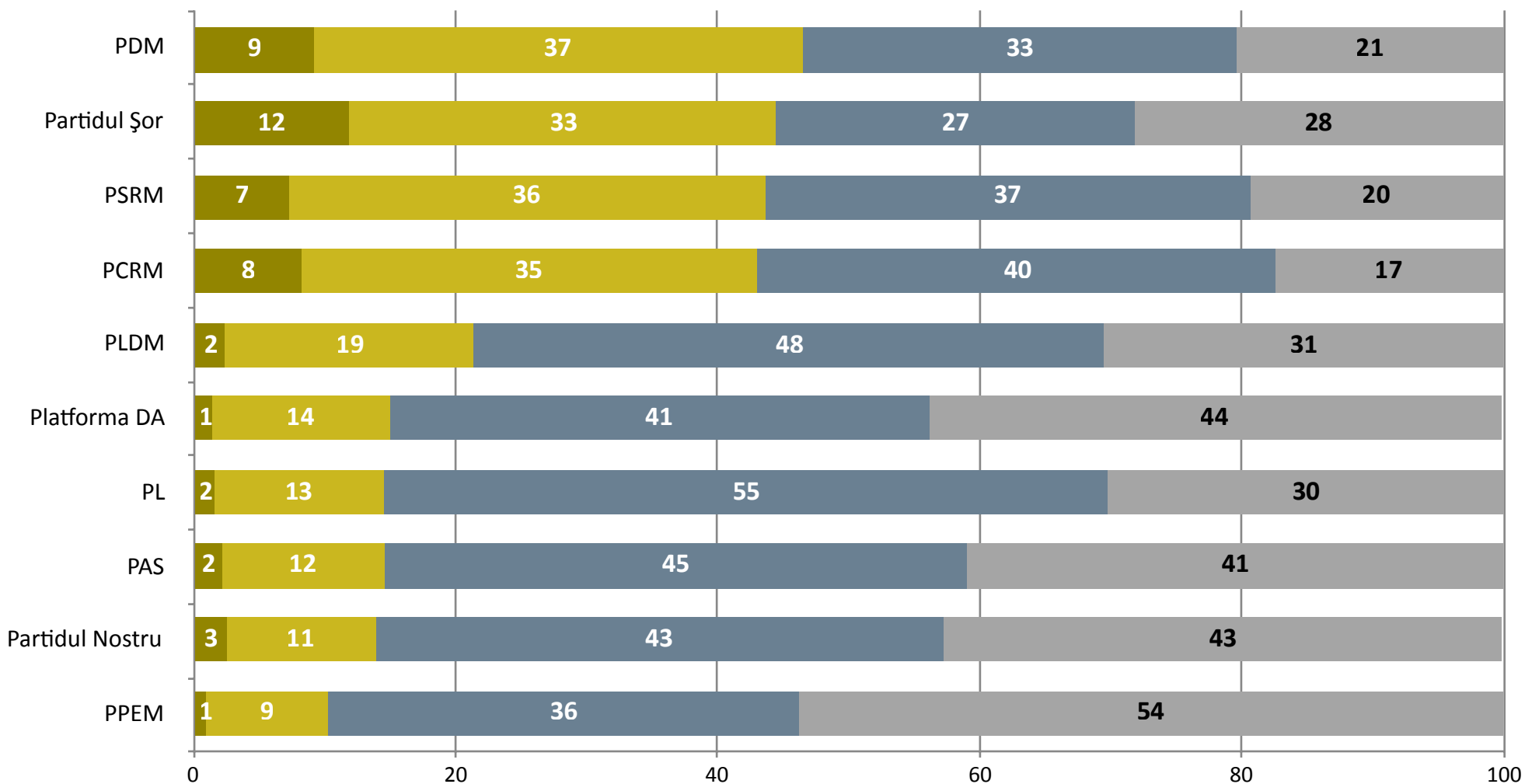

Atunci când votați cu un partid care sunt motivele principale pentru care alegeți să votați cu acel partid ...?

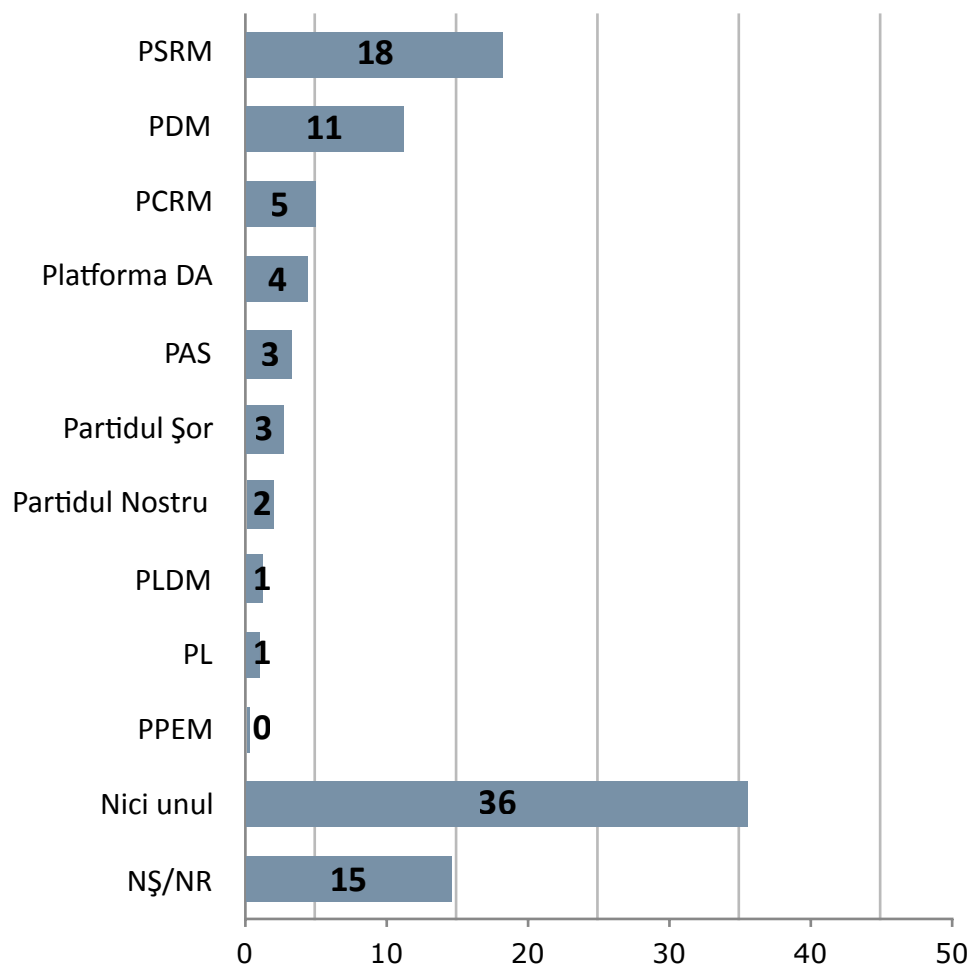
Gândindu-vă la ultimii 10 ani din politica moldovenească, ce părere aveți despre îndeplinirea promisiunilor făcute de următoarele partide?

■ Multe promisiuni au fost îndeplinite
 ■ Unele promisiuni au fost îndeplinite
 ■ Multe promisiuni NU au fost îndeplinite
 ■ NȘ/NR

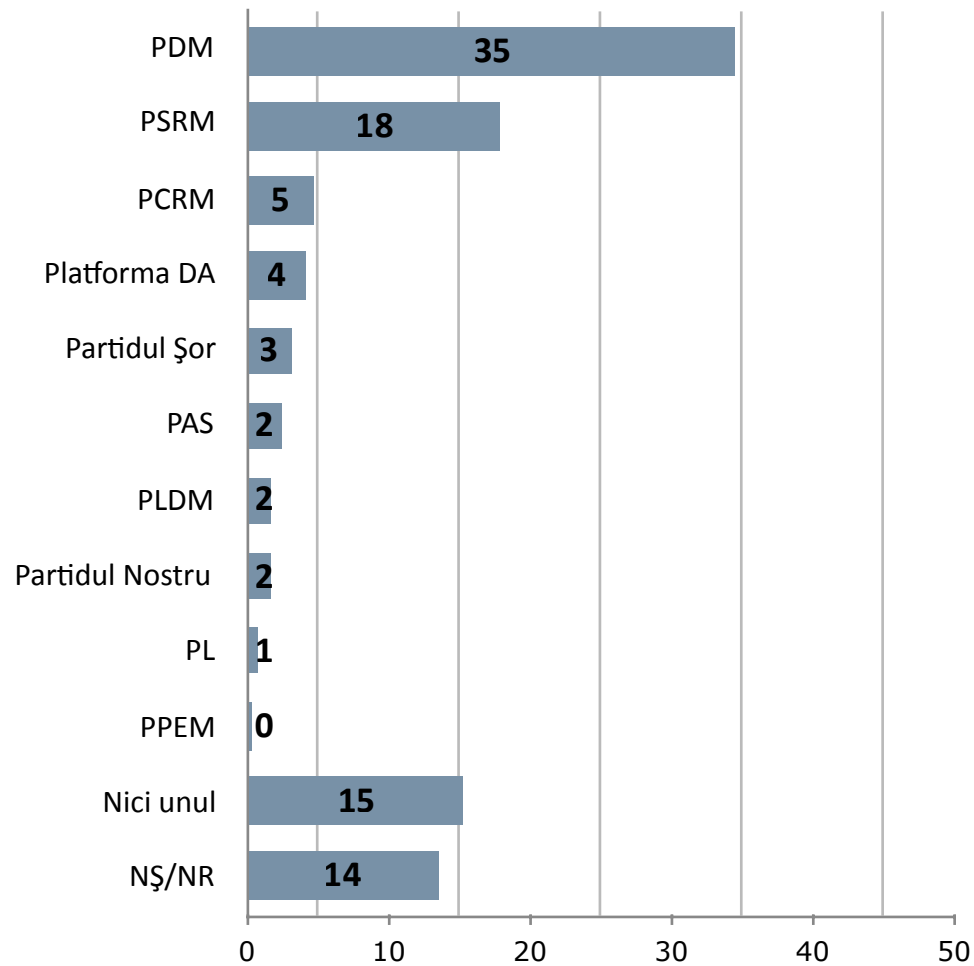

Care dintre următoarele partide credeți că se potrivesc cel mai bine cu următoarele afirmații?

Partidul care vă face să vă simțiți mândru de a fi moldovean

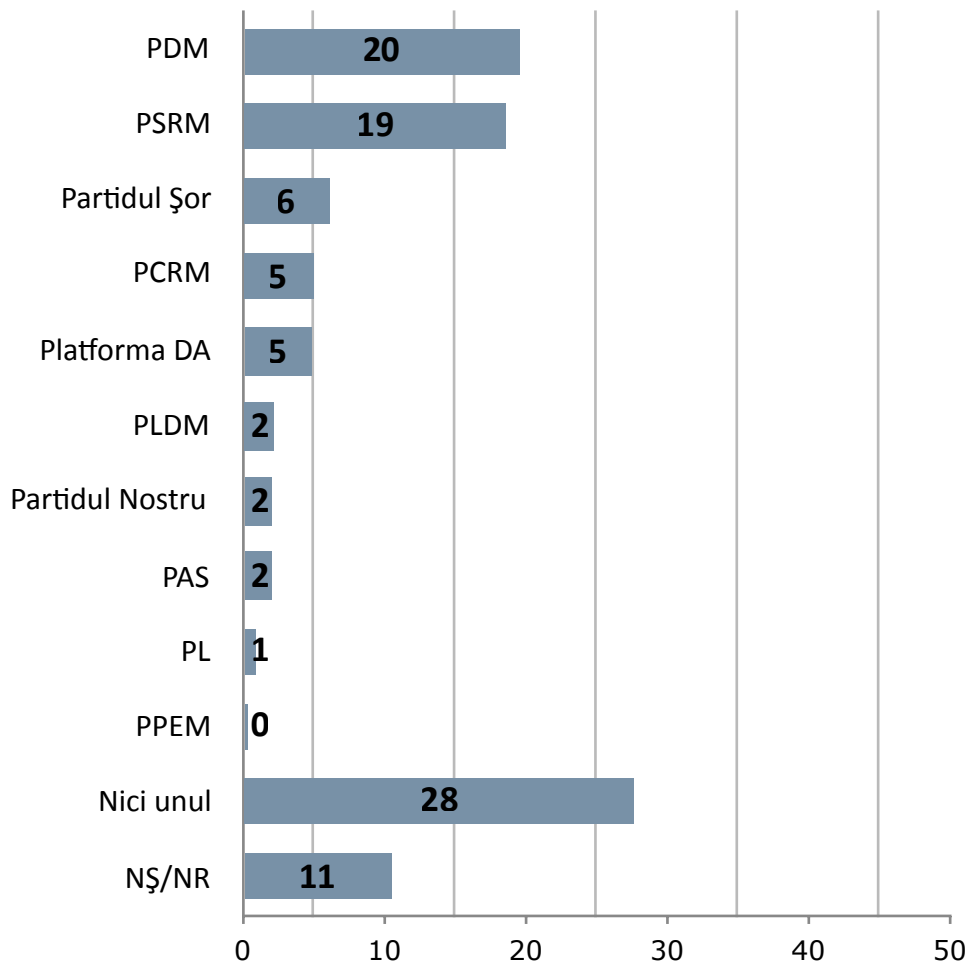

Partidul care are o conducere puternică

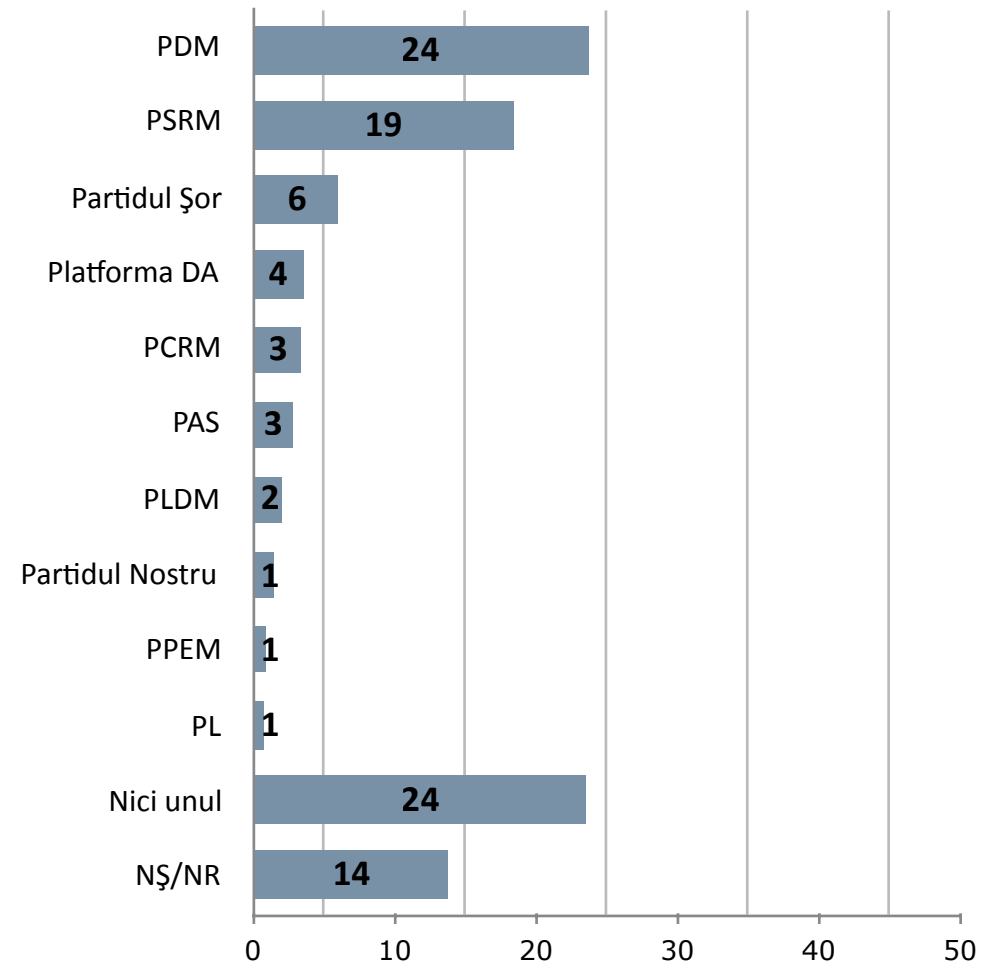

Care dintre următoarele partide credeți că se potrivesc cel mai bine cu următoarele afirmații?

Partidul care se ocupă de problemele reale ale cetățenilor

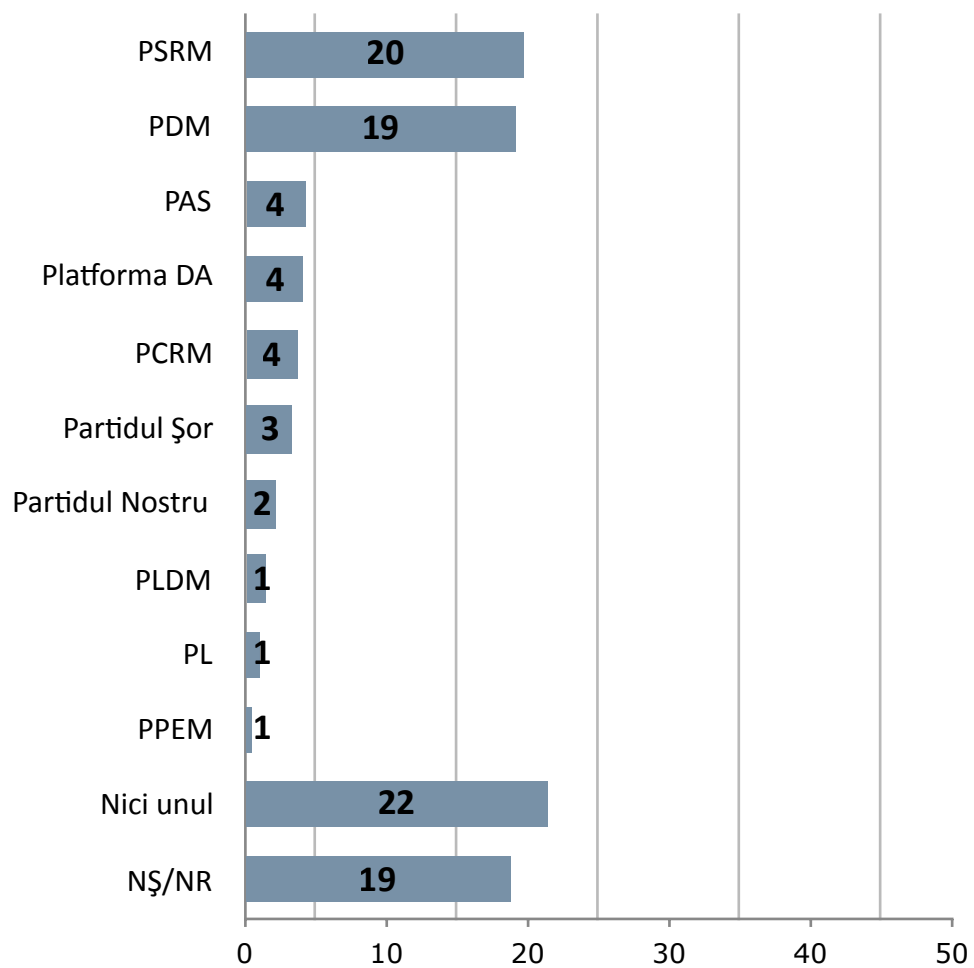

Partidul care ajută cel mai mult Republica Moldova prin acțiunile sale

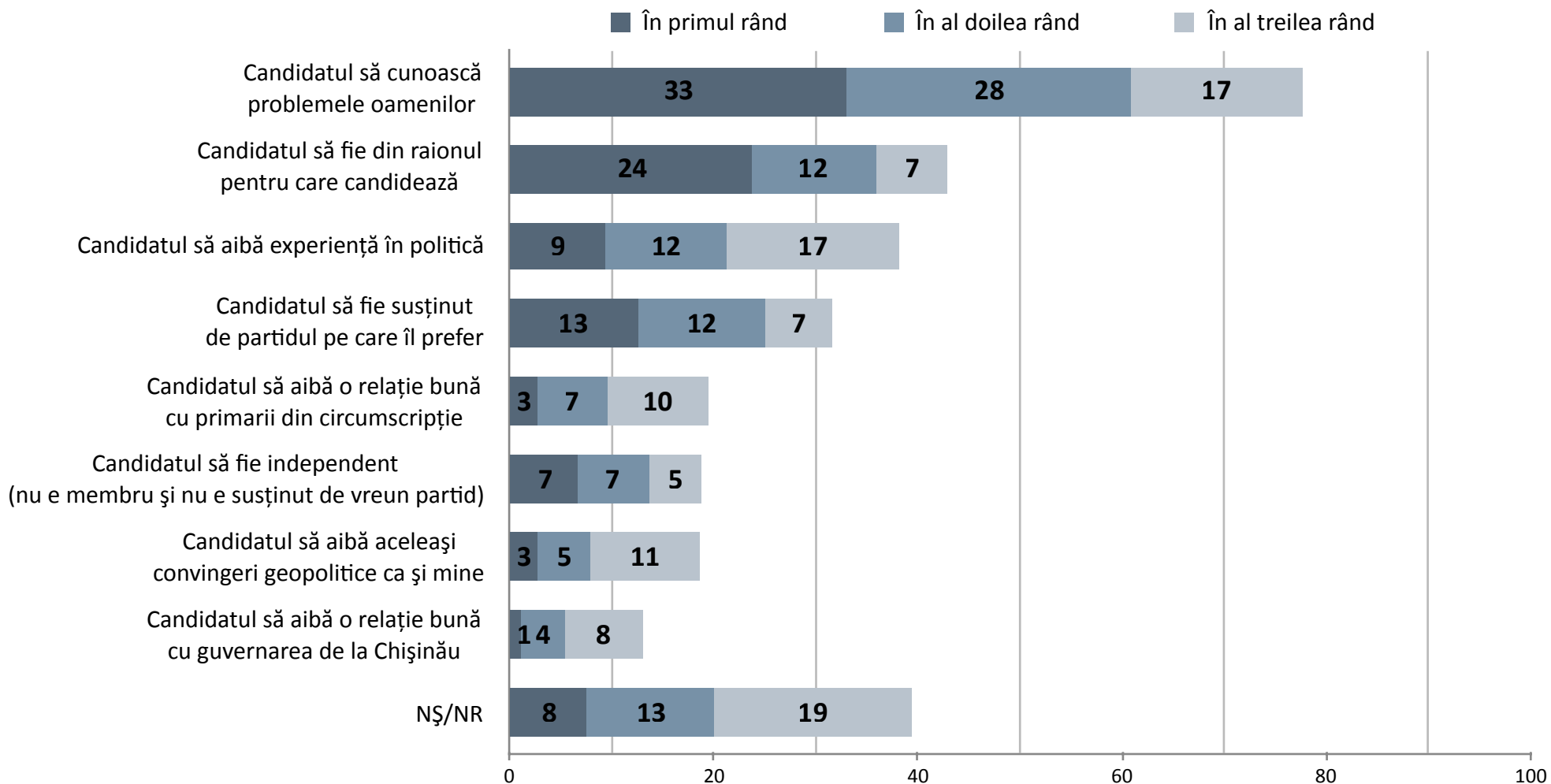

Care dintre următoarele partide credeți că se potrivesc cel mai bine cu următoarele afirmații?

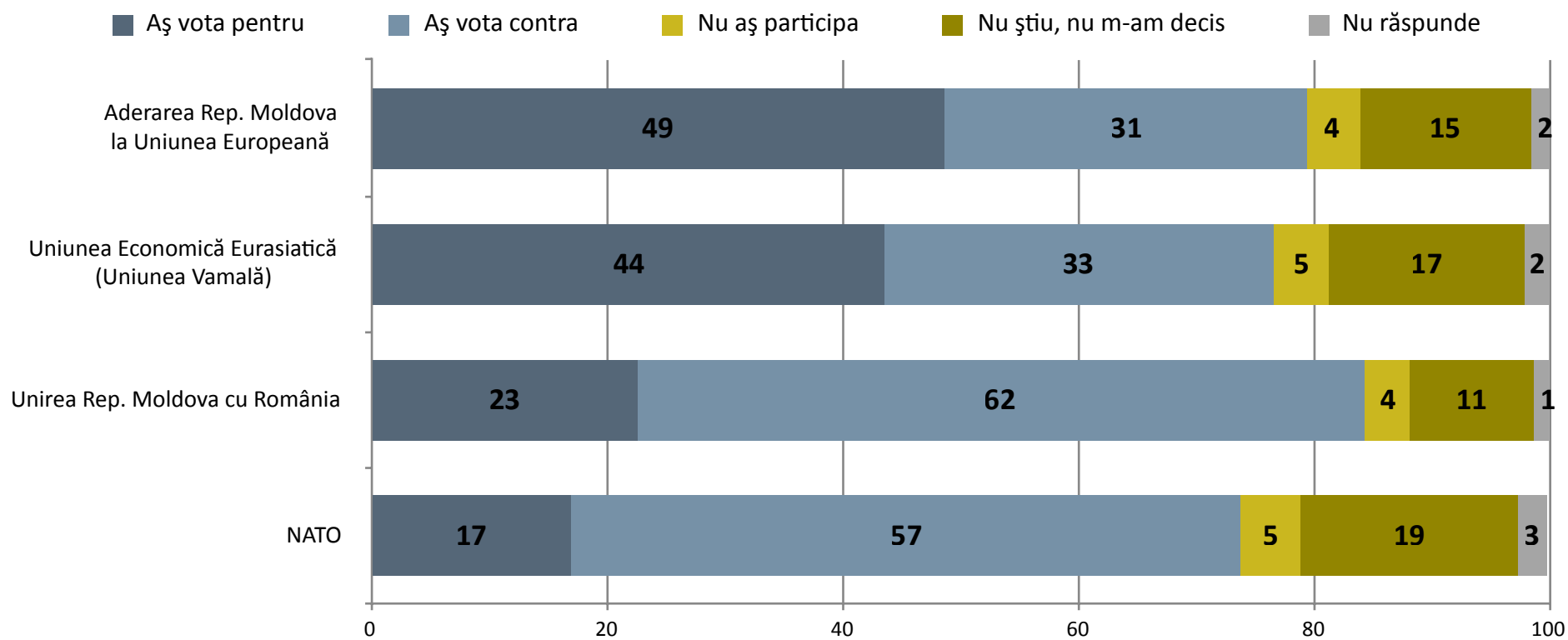
Partidul cel mai capabil să dezvolte economia țării noastre

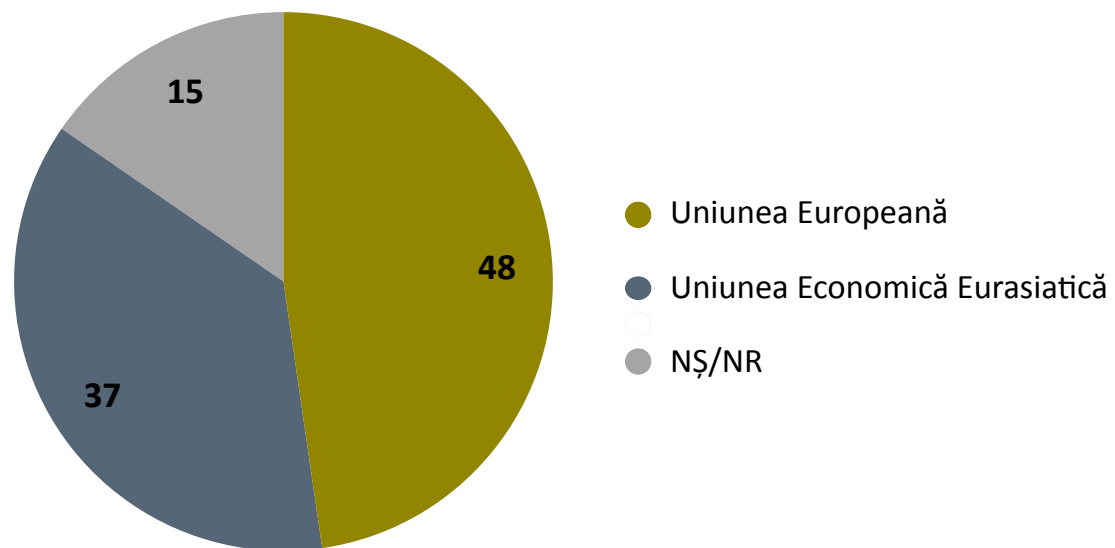
La alegerile parlamentare din 24 februarie 2019, cetățenii vor trebui să voteze pe două buletine de vot: pe un buletin își vor exprima opțiunea pentru un partid, iar pe altul pentru un candidat. Gândindu-vă la candidatul cu care veți vota dvs., care sunt lucrurile cele mai importante?

Dacă duminica viitoare ar avea loc un referendum (vi s-ar cere să votați) cu privire la ... Dvs. ați vota pentru sau contra?

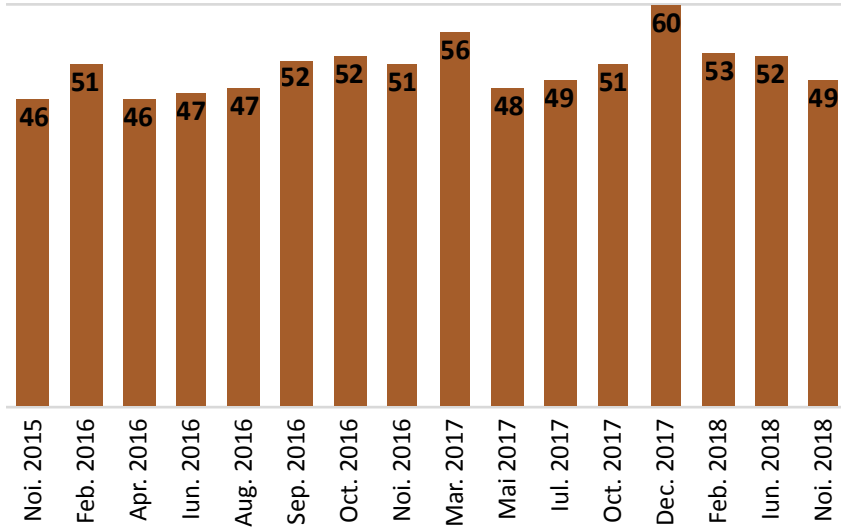

Dacă ar trebui să votați duminică viitoare între Uniunea Europeană și Uniunea Economică Eurasiatică, dvs. ce ați alege?

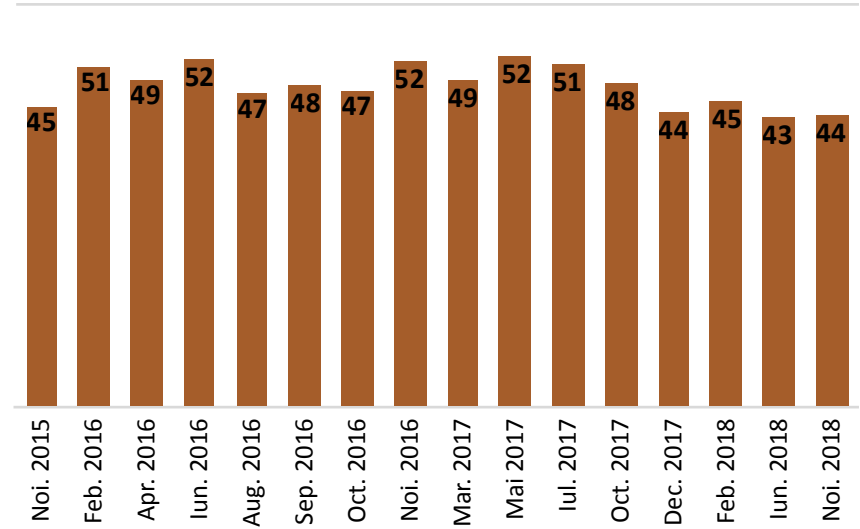

Dacă duminica viitoare ar avea loc un referendum (vi s-ar cere să votați) cu privire la ... Dvs. ați vota pentru sau contra?

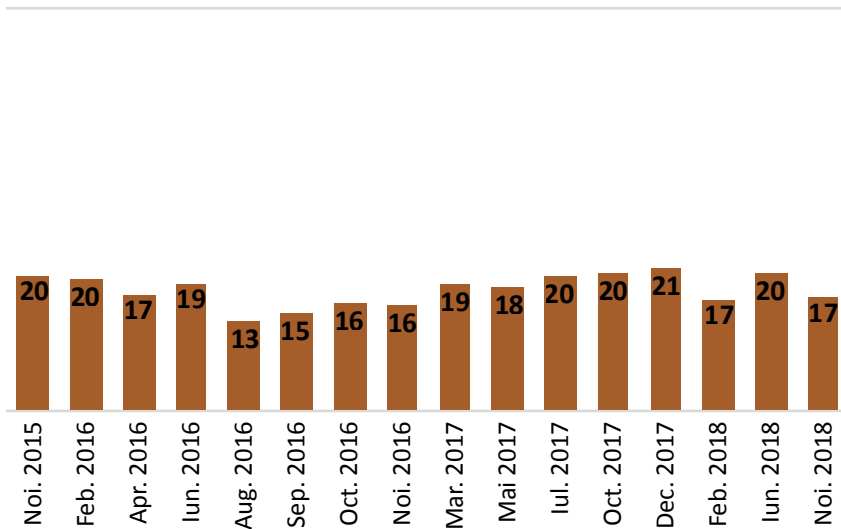
Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană

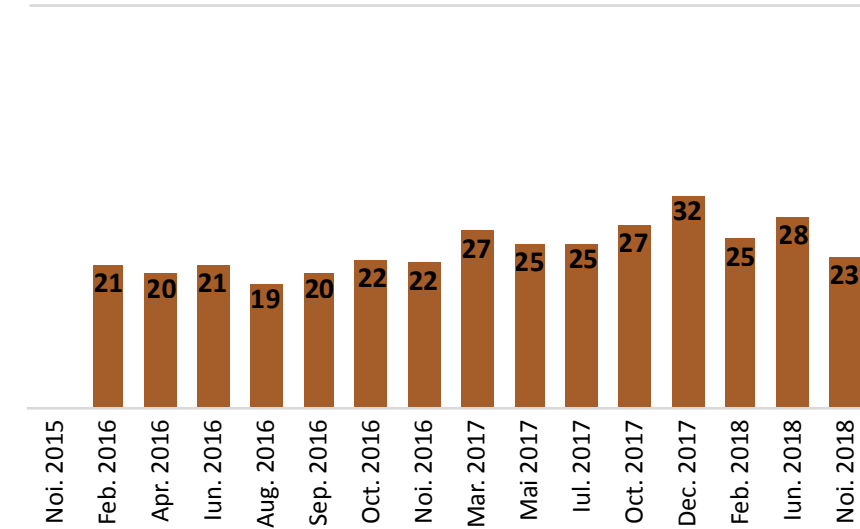
Uniunea Economică Eurasiatică (Uniunea Vamală)

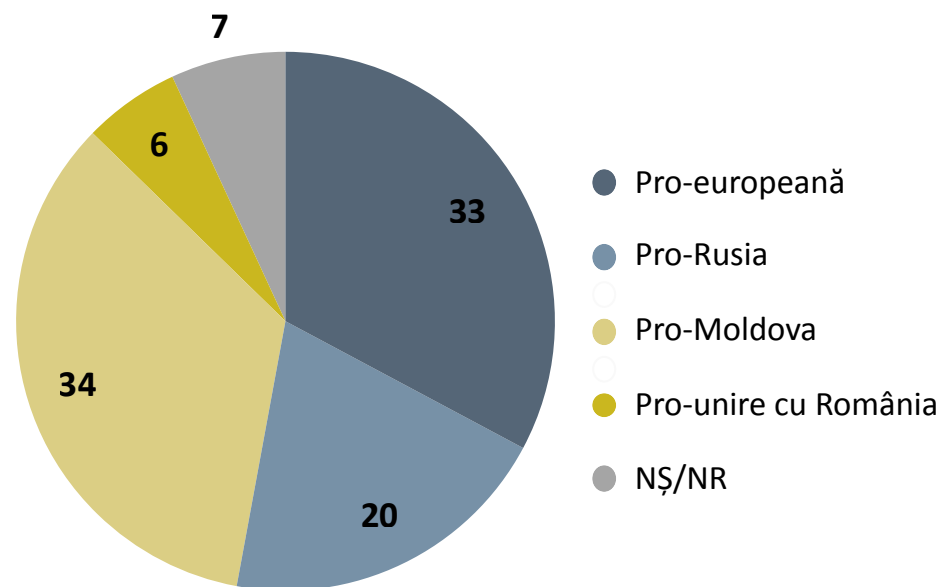
NATO

Unirea Republicii Moldova cu România

Care ați dori să fie orientarea celor care vor conduce Republica Moldova după alegerile parlamentare din 24 februarie 2019?

denumirea completă

IMAS Invest SRL

denumirea scurtă

imas

director general

Doru Petruți

office@imas.md

www.imas.md

t/f: (+373 22) 260 096

m: (+373) 79 705 501

imas